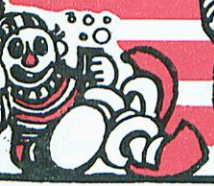

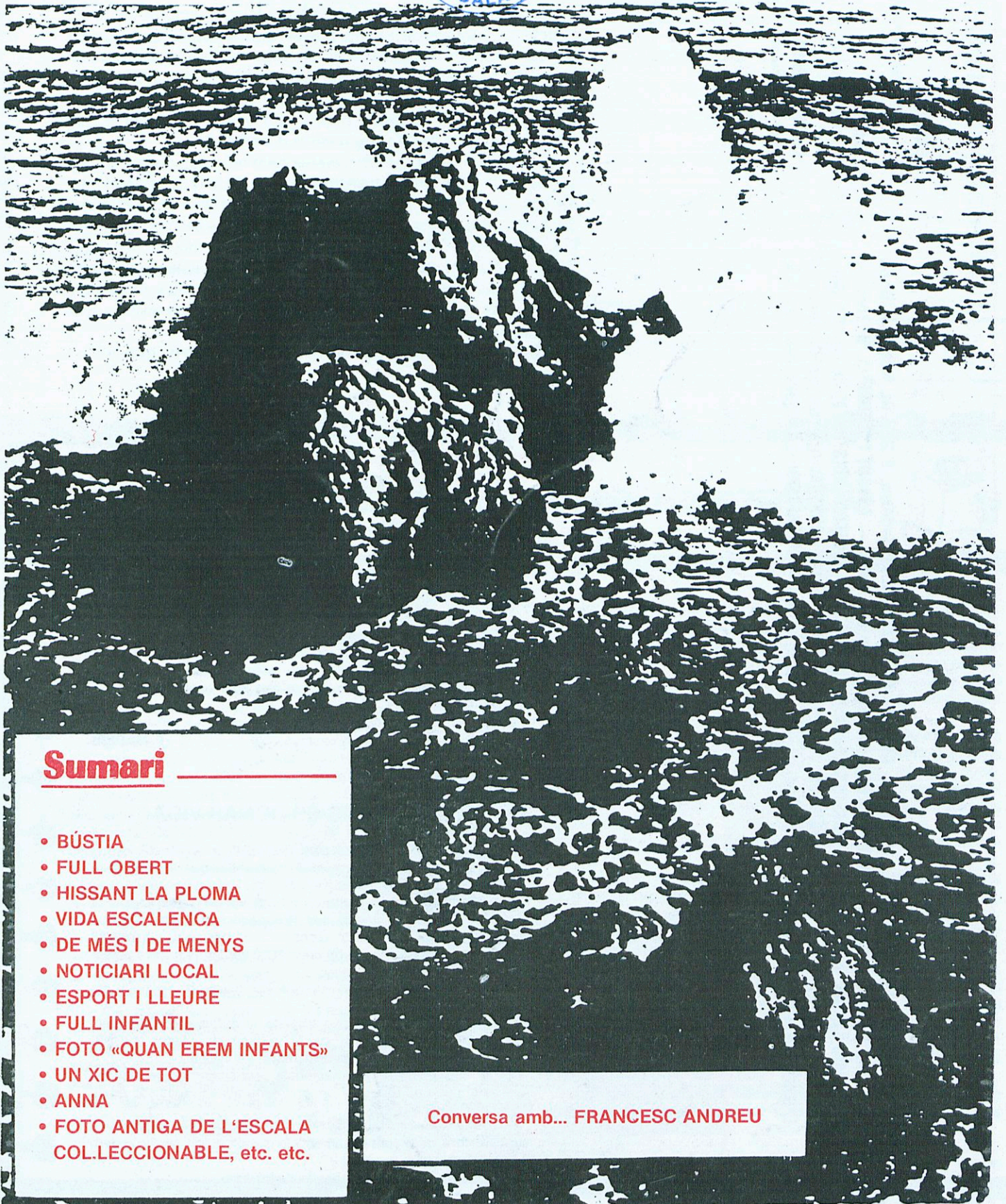
L'ESCALA

BUTLLETÍ CULTURAL I INFORMATIU
Núm. 76

SETEMBRE 1986

Sumari

- BÚSTIA
- FULL OBERT
- HISSANT LA PLOMA
- VIDA ESCALENCA
- DE MÉS I DE MENYS
- NOTICIARI LOCAL
- ESPORT I LLEURE
- FULL INFANTIL
- FOTO «QUAN EREM INFANTS»
- UN XIC DE TOT
- ANNA
- FOTO ANTIGA DE L'ESCALA
COL.LECCIONABLE, etc. etc.

Conversa amb... FRANCESC ANDREU

REDACCIÓ

COORDINACIÓ: F.X. Vila Mitjà, J. Boix — **CONSELL DE REDACCIÓ:** J. Saderra, F.X. Vila Mitjà, J. Boix, D. Poch, Francesc Targa — **ART I CULTURA:** F.X. Vila Mitjà, J. Boix — **ESPORT I LLEURE:** J. Vilabrú — **NOTICIARI LOCAL:** F. Guanter — **VIDA ESCALENCA:** R. Guanter — **SUBSCRIPCIONS:** D. Poch, R.M.ª Sau, M. Prats, tel. 77 02 04 — **ADMINISTRACIÓ:** J. Piqué, tel. 77 19 60 — **ADREÇA:** Apartat de Correus, 19 L'ESCALA — C.E.R. cl. Garbí, L'ESCALA — **D.L. Gi / 287-82** — **IMPRESSIÓ:** Gràfiques del Ter, s.a.

BALLESTA

C/. Pintor Joan Massanet, 8

BAMBI

Avda. Ave Maria

LLIBRERIA ROSA

Plaça de les Escoles

ROMAGUERA

C/. del Pont, 24

TROBADORS

Passeig del Mar, 2

C.E.R. L'ESCALA

C/. Garbí

EDITORIAL

SOM, O NO SOM?

El setembre, quan el dia es fa més curt, els turistes ens abandonen i ens comencem a retrobar la gent del poble, és un bon temps per a la reflexió.

Acaba de passar un altre 11 de setembre (el desè des d'aquell famós de Sant Boi) amb més pena que glòria: amb tanta desunió com sempre (d'un temps ençà); amb una indiferència creixent per part de molta gent; amb uns avalots que, malauradament, ja comencen a ser normals en aquesta diada...

I nosaltres, què? Com ho veiem tot això? Què hi diem a tot això?

Durant l'estiu (i bona part de l'any també), amb la feina, els forasters i l'atabalament tenim poc temps per pensar que vivim en un país on no tot són roses i flors, on hi ha moltes que encara s'han d'arreglar i no ens ho farà pas la gent de fora, ni es deixarà de fer per culpa de la gent de fora. És molt fàcil dir que són els altres que no ens volen, que ens tenen mania, que no ens poden veure: que són els culpables de totes les nostres desgràcies.

Però... I nosaltres què? ¿Quants hem recordat, durant aquest temps: que vivim en un país que es diu Catalunya; que té una llengua per parlar-hi i escriure-hi, que és la catalana; que té uns costums, unes tradicions, una manera de fer i de ser, configurats al llarg dels segles i oberts a tots els corrents, però molt nostres i que anem arraconant (qui sap si d'una manera inconscient) per seguir unes modes fugisseres i despersonalitzadores que faran que, d'aquí a uns anys, no ens recordem de qui eren no els nostres avis, sinó els nostres pares?

Serà molt fotut, quan arribi aquest moment. No ho trobeu?

BUSTIA

L'Escala, 19-7-86

Em pregunto si els senyors de l'Ajuntament s'han parat mai a pensar, durant l'estiu, en les mares amb criatures en els cotxets, els vells o qualsevol persona, amb unes voravies tan petites i plenes de coses, i en el perill de que ens empaiti qualsevol conductor «tronat»?

P. MADRID

DONAR SANG ÉS DONAR VIDA

Sempre s'ha dit que la gent de L'Escala som extrovertits, riallers, simpàtics i... generosos. Però sembla que aquest últim qualificatiu s'hauria de discutir:

He llegit a la revista *Estímul* n.º 10, que el cens de L'Escala és de 4.552 habitants. La Germandad de donadors de Sang a Girona a l'any 1985 vingueren dues vegades i només van obtenir **87 donacions**. Això vol dir que de cada 1000 habitants només donen sang, **9'56 persones** a L'Escala.

És una mitjana vergonyosa, que ens hauria de fer pujar els colors a la cara!

Els escalencs estem per sota de la mitjana de Catalunya (20'47/1000 habitants/any) i de la mitjana de l'Estat (19/1000 habitants/any). Ja no diem res de la mitjana europea...

Els organismes internacionals consideren que l'index necessari per a no haver de comprar sang als altres països és de 40-50/1000 habitants/any.

Les Germandats de Sang fan molts esforços per acostar-se a aquesta xifra, però som nosaltres, els donadors, els que ajudarem a assolir l'objectiu.

No oblidem que donar sang és donar vida.

M.M.

BIBLIOTECA PÚBLICA «VÍCTOR CATAL» NOVES ADQUISICIONS

ADULTS:

BERKELEY, George	<i>Principios del conocimiento humano</i>
	<i>Diccionario de la Lengua Española</i>
	<i>Espasa-Calpe T. I i T. II</i>
SUQUE i D'ESPONA, C.	<i>El pont del diable</i>
GREENE, Graham	<i>Rocs de Brighton</i>
BEÀ, Josep M.	<i>La Técnica del Cómic</i>
	<i>Guia de vacances joves: 1986</i>
	<i>La Universitat Autònoma de</i>
	<i>Barcelona... 1986</i>

INFANTILS:

GRIMM, Jakob&Wilhelm	<i>El Pescador i la seva dona</i>
CHWAST, Seymour	<i>La dona fulla</i>
BALAGUER, Marta	<i>Pau i Pepa i el cavaller Sant Jordi</i>
JOAN, Pere	<i>Passatger en trànsit</i>

La Biblioteca disposa d'un dossier de tots els articles referents a L'Escala, apareguts a la premsa diària, des del mes de setembre de 1984, distribuïts segons els següents temes:

- Ajuntament-Varis	- Pesca
- Activitats	- Plà General
- Alfoll de la Sal	- Planta Recicladora
- Camp de Futbol	- Platja Riells
- Cementiri Mari	- Policia Municipal
- Emissora Municipal-TV per cable	- Rodalies
- Empúries-Ruïnes	- Sanejament
- Ensenyament	- Taller ocupacional
- Esports	- Turisme
- Habitants de L'Escala	- Varis
- Pavelló Municipal	

LÍDIA SOLÉS I POCH
Auxiliar de la Biblioteca

RELACIÓ MENSUAL DELS SERVEIS PRESTATS PER LA POLICIA MUNICIPAL (AGOST)

INTERVENCIÓ	QUANTITAT
Aldarulls a la via pública	15
Aldarulls entre veïns	06
Aldarulls entre familia	02
Accidents de circul.lació sense ferits	46
Accidents de circul.lació amb ferits	11
Accidents de circul.lació amb víctimes mortals	02
Localització de persones perdudes	14
Localització de domicilis, hotels, pensions etc.	60
Informacions varies via telefònica	600
Informacions de les patrulles en servei a la població i terme	192
Recuperació vehicles turismes	07
Recuperació motocicletes	02
Recuperació ciclomotors i bicicletes	01
Detencions per robatori a la propietat	10
Detencions per robatori a l'interior de turismes	—
Altres detencions	22
Traslats amb la patrulla d'auxili	38
Serveis metges	238
Serveis farmàcia	74
Trobada d'objectes a la via pública	39
Ajut en incendis	09
Regul.lació de la circul.lació en hores	119
Salvaments	03
Ajuts a traseunts necessitats	28
Escàndol públic (exhibicionistes, banyistes sense roba etc.)	02
Atentats a agents de l'Autoritat	01
Denúncies per el C. de la circul.lació	216
Denúncies per les O.O.M.M.	16
TOTAL QMTS. VEHICLES DEL SERVEI	11.351

Els articles publicats a L'Escalenc expressen solament l'opinió de llurs autors

FULL OBERT

UN XIC D'INFORMÀTICA ROBÒTICA. LA CIÈNCIA DE L'HOME MÀQUINA?

No! No és això la Robòtica. Aquesta ciència forma part de les Noves Tecnologies, en auge en aquests moments, i fa referència a un cert tipus de màquines, però no es refereix a «homes màquina», encara que hi ha molts robots amb forma humanoide.

La paraula «robot» ve del txec «robotà», que vol dir treball, i va ser utilitzada per primera vegada per l'escriptor Karel Capek, a començament dels anys vint, per referir-se a obrers mecànics o a màquines amb forma humana. Més tard, cap als anys quaranta i cinquanta, aquest terme va ser popularitzat per Isaac Asimov en les seves obres de ciència-ficció i va arribar a definir, fins i tot, les tres lleis de la «Robòtica» amb les següents paraules:

- 1.- Un robot no ha de fer mal a un ésser humà o permetre que un ésser humà en pateixi cap per la seva inacció.
- 2.- Un robot ha d'obeir les ordres que li són donades per un ésser humà, excepte quan aquestes ordres estiguin en contradicció amb el primer punt.
- 3.- Un robot ha de protegir la seva pròpia existència, sempre i quan aquesta protecció no estigui en contradicció amb el primer i el segon punt d'aquesta llei.

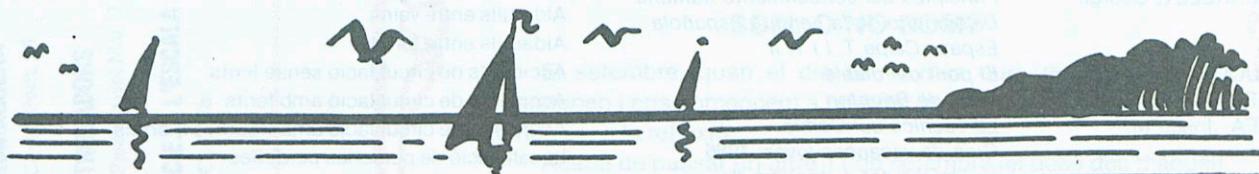
Els robots van sorgir per la necessitat d'augmentar la productivitat i millorar la qualitat dels productes. En la primera revolució industrial, i encara avui, les indústries tenien grans cadenes de muntatge rígid, la qual cosa implicava que, per a efectuar un canvi en el procés, com podia ser el de fer un nou model del producte, s'hagués de transformar una part de la cadena. Avui, amb la introducció dels robots, el procés de fabricació és suficientment flexible com per no haver de canviar la maquinària, sinó les ordres.

El robot útil actual es defineix per les seves característiques: és una màquina que pot efectuar un nombre divers de treballs, automàticament, amb una programació prèvia; té estructura de braç mecànic; s'adapta a diferents eines o captadors; realitza treballs completament diferents i pot prendre decisions d'acord amb la informació procedent de l'exterior mitjançant un adequat sistema informàtic.

Pel que fa al parc de robots existent en el món, és el Japó que s'enduu tots els trumfos amb unes 20.000 màquines d'aquesta mena, el doble dels que tenen als Estats Units. Espanya en té, aproximadament, uns 600 i la nostra veïna França, cinc vegades més que nosaltres. Suècia en ve a tenir com França, i és sueca la multinacional ASEA, que té una filial aquí, a Catalunya, situada a Sant Quirze del Vallès, dedicada a la fabricació de robots per a la indústria.

No hem d'oblidar que també els robots s'estan introduint massivament en el món de l'ensenyament, fins a tal punt que a les Escoles d'Enginyeria de França es calcula que, en el termini de deu anys, el mercat mundial de robots pedagògics superarà els mil milions de dòlars. Pel que fa a aquest tema hem de tenir present que el primer robot didàctic va ser el «Hero 1», que es ven als Estats Units en peces separades i que cal realitzar unes 6.000 soldadures per tenir-lo muntat i que el seu cost és, si fa o no fa, de 500.000 ptes. La segona generació de robots ens presenta models més perfeccionats i barats. Actualment podem trobar robots petits, que semblen joguines però que compleixen molt bé la seva funció didàctica.

Per als estudiosos o interessats en la robòtica hi ha tot un ventall de llibres del professor vasco J.M. Angulo Usategui, que poden ser de molt d'interès.

Ramon Ylla i Heras

JARDINER

PROJECTES, MANTENIMENTS I NETEGES
DE JARDINS I TERRASSES

C/. Muntanya Rodona, 12
Camp dels Pilans
Tel. 77 17 34

C/. Maranges, 25
L'ESCALA (Girona)
Tel. 77 01 95

FERRETERIA

GUILLOT

PINTURES
I
JARDINERIA

C/ del Mar, 6
Telèfon: 77 04 86

L'ESCALA

ESTUDI I SERVEI

ASSESORIA EMPRESARIAL

L'ESCALA · Tel. 77 10 23

Area laboral i social · Aspectes fiscals de l'empresa
Assessorament jurídic-empresarial · Contabilitats
Gestions de tota mena · Assegurances

JAUME BATLLE PAGÈS
Agent Col·legiat d'Assegurances

Hostal «El Roser»

RESTAURANT
especialitat en peixos i mariscs

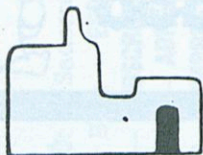

HOSTAL MIRYAM HOSTAL REINA

Complete bathroom / Baño completo
Salle de bains complete / Mit Baderaum
Calefacció Central / Aire acondicionat
Parking Particular / Obert tot l'any

Darrera l'Església, 9
Tels. (972) 770219 / 770977

L'ESCALA
Costa Brava (Girona)

Residencial «FLORA PARK»

(PUIG PEDRÓ)

Construcció de vivendes amb jardí i piscina
comunitàries, a partir de:
5.200.000'·-

condicions de pagament a convenir.
RAFAEL MORENO I GARCIA

Tel. 77 08 71 Port d'en Perris L'ESCALA

RAFAEL MORENO I GARCIA

CONSTRUCTOR D'OBRES
Venda de parcel·les «Jardines del pedró»

Tel. 77 08 71 Port d'en Perris L'ESCALA

AGRUPACIÓ FLEQUERA EMPORDANESA S.A.

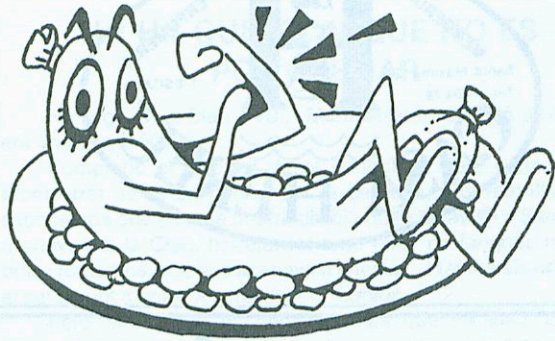
Carretera de Viladamat a Palafrugell s/n
Telèfon: 77 00 81 — L'ESCALA

G FINQUES GUANTER

ASSEGURANCES EN GENERAL
GARANTIA D'EFICÀCIA I SERIETAT

Avinguda Ave Maria, 7
L'ESCALA

Tel. (972) 77 02 72

DIETA INTERNACIONAL EPILOGANT SOBRE LA DIFUNTA TEMPORADA 1986, VISCA LA DEL 1987!

El que segueix s'esdevingué el darrer divendres d'Agost passat; aquell dia vaig quedar ben servit. Anant a la platja dels Riells on solia banyar-m'hi tots els bons matins, -doncs, cada dia un quidam espanyol muntat en una motocicleta sense tub d'escapament es delectava en multiplicar, a través de l'accelerador, l'inferral brogit de la seva màquina. I com que el carrer feia pujada, no crec necessari detallar-vos l'enrenou quasi intolerable que segurament desvetllava a tots els estadors del barri i fins més enllà. Quan l'home va ésser quasi a la meua altura li vaig significar amb un ample gest i un crit no menys dilatat, que allò era abusiu. Sabeu què em va contestar?. Res. Va deixar el manillar l'espai d'un segon i em va fer una «botifarra» com un casal. Per cert que, per poc, es fum de nassos. Llàstima!

Una vegada al bany de mar i quan jo em lliurava a les delícies d'uns ben senzills exercicis de nàide, vet aquí que una planxa muntada per un cavaller dels temps moderns, (jo en dic veliplanxista perquè em refuso a emprar termes estrangers com **windsurfingman**), venia dret a mi. Jo, després de beure un glop d'aigua de Carabanya, li vaig vociferar que allò era un indret pels banyistes i que ell i els de la seva esquadra tenien un corredor special per a aquella classe de navegació. Em va lladrar no sé què en una llengua que em va semblar ser l'alemana. Vaig seguir protestant. I, ah que no sabeu com em va replicar?. Doncs fent-me una «botifarra» com una torre. Això, sí; al deixar la vela va perdre l'equilibri i plafl!. Ben fet!

Bany acabat i dutxa presa com sempre, me'n torno a casa. A l'arribar al meu jardí, heus aquí que una pilota grossa venint per vigèsima vegada del pati veí em va rebotre a l'esquena, anant, després, a espetegar a la meua prunera fent-ne caure un parell de prunes. Requaranta llonzes de porc senglar rabios!. Justament a l'altre costat de la paret mitgera emergeix el cap d'un turista belga que ha llogat al costat de casa. Es la tercera vegada que ens afrontem. Jo li dic urbanament allò que qualsevol habitant del nostre planeta diria en tan abusiva conjuntura. Ara sí que encertareu la reacció d'aquell incivil subjecte de S. M. Fabiola!. Efectivament. Em va fer una «botifarra» com un castell. I va desaparèixer darrera la tàpia, el gallina!. I jo, desarmat, vaig bramular-li: «Hooligan, més que hooligan!». (Veieu?; ja em va fer dir una estrangerada!).

I això que era un divendres, dia d'abstinència!. Quatre botifarres en un sol dia engargyssen d'allò més. Perquè, heu de saber que aquell dia, la dona, per sopar, em va servir mongetes amb... botifarra!. Crec que és un plat que avui està més de moda que mai, inclús internacionalment.

I no us heu fixat que les dones (les grolleres, ben entès), prefereixen fer «botifarra» ensenyant la gropa?. De totes maneres aquest gest femení no deixa de ser també... culinari.

A França a la «botifarra» masculina li en dieuen «braç d'honor». Es dit d'una manera més sedosa però no resulta tan rotund com en català.

Ara, a les acaballes de la temporada turística '86, jo pujo a la Punta de Montgó i, el cos girat vers el nord, a tots els vacancers estrangers els hi faig un superb «braç d'honor» i, de propina, una «botifarra» magistral tot dient-los-hi: «Fins a l'any que ve!».

SADERRA

PENSEM-HI! PENSEM-HI!

La vida moderna esdevinguda ràpida en tots sentits ha contagiada la seva rapidesa a l'antiga i equilibrada escriptura fent-la indesxifrabla en moltes ocasions.

Aquells anys en què es valorava intel·lectualment la persona per la seva cal·ligrafia, com si aquesta transmetés el saber de l'individu, fou una època excessivament adepta i defensora de l'art d'escriure amb lletra correctament formada.

Per contra, entre aquell temps i el d'ara s'interposa un procés evolutiu de degeneració que ha aportat un cert desinterès envers l'art (el de l'escriptura) que fou considerat a la Xina com un dels sis arts majors.

Alguns pedagogs opinen que l'ensenyança ha baixat de nivell d'uns anys ençà i que actualment dins del nivell educatiu no hi té cabuda la cal·ligrafia com una assignatura significativa. Els quaderns de quarteta («redondilla») i retolament («rotulació»), que amb tant de mirament confeccionàvem de petits, han passat de moda i els títols que encapçalaven dictats, problemes, redaccions, etc. seguits d'una escriptura pulcra i ben curada, convertint els quaderns de classe en peces d'exposició, ja no són gaire corrents.

Com a treballadora de l'ensenyament, la pròpia experiència m'indueix a opinar que el foment de la cal·ligrafia a l'escola hauria d'ésser bàsic en tots els nivells. És clar que l'alumne que cultivi una escriptura correcta, polida i llegible no es sentirà defraudat en la presentació dels seus treballs escrits, ni caurà mai en la incertesa d'equivocar-se en la lectura dels seus propis manuscrits; per tant s'hauria de procurar esmenar des d'un principi qualsevol defecte en la pràctica de l'escriptura.

Insdiscutiblement s'hauria de respectar l'estil de lletra (tamany, forma, inclinació...) de cada alumne, sobretot en els nivells superiors que és quan el nen deixa normalment d'imitar la lletra del seu mestre, encara que se li inculqui la importància de l'escriptura clara i llegible.

L'estudiant, forçat a fer malbé la seva lletra infantil quan ha d'escriure amb rapidesa per agafar els apunts aconsellables en els nivells superiors, no hauria de descartar l'escriptura central apresada a l'escola primària, per poder aplicar-la en un moment determinat. Contràriament es veuria obligat a aprendre a escriure a màquina com una exigència per fer clars els seus escrits. La peculiar lletra de metge i de farmacèutic, deixem-la per als metges i farmacèutics.

És tan important saber escriure amb rapidesa com saber escriure artísticament; però com que l'experiència ens demostra que és difícil superposar les dues activitats («de pressa i bé mai no s'avingueren»), diu un refrany, aprenem a fer-ho per separat i emprar-ho en el moment oportú.

Els mals hàbits en l'escriptura de les lletres cal anar-los refusant i intensificant la pràctica de la cal·ligrafia, que no és més que una escriptura feta segons un model amb intenció estètica. ¿Quantes vegades hem quedat bocabadats davant d'un escrit amb caràcter de lletra artístic? ¿Quantes vegades hem recordat la lletra dels nostres mestres plasmada a la pissarra de la classe, com un motiu d'ornamentació, que els alumnes volíem imitar? ¿Quantes vegades hem admirat cartells elaborats amb un artístic retolament?...

En canvi, ¿Quantes vegades ens hem sentit incòmodes llegint un escrit amb lletra indesxifrabla? ¿Quantes vegades hem hagut de dedicar més temps del normal per interpretar o aclarir una lletra mal cuidada? ¿Quantes vegades els correctors de treballs escrits han manifestat la manca de poliment en alguns tipus de lletra?...

Pensem-hi! Pensem-hi!

PILAR PELLICER DE GISPERT

V.
TIL.

**ANXOVES
DE**

L'ESCALA
MAGDALENA SUREDA

Telèfon 77 01 46

**BANULL
BANCOTI
BANCOTRAI
BANCOTRANS**

Banc Comercial Transatlàntic

L'ESCALA

CASA CENTRAL BARCELONA

més de 90 oficines a Espanya

CAIXA DE PENSIONS

"la Caixa"

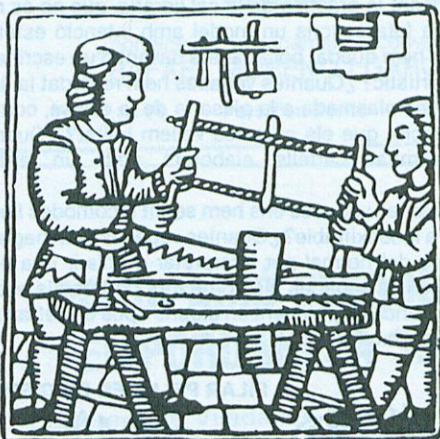

**CAIXA D'ESTALVIS
PROVINCIAL
DE GIRONA**

**UNITS PER L'INTERES
DE LES
COMARQUES GIRONINES**

Plaça Victor Català, 9

L'ESCALA

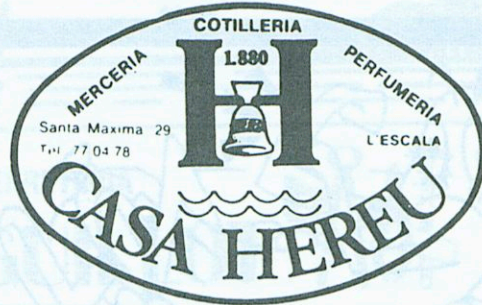

Mobles Sancho

Ctra. Palafrugell s/n. (davant gasolinera)

Telèfon 77 04 85

L'ESCALA

LLIBRERIA
"ELS TROBADORS"
Passeig del Mar n.º 2

LLIBRERIA
"ELS TROBADORS"
Passeig del Mar n.º 2

Lindan
ELECTRODOMESTICS

Servei TV garantit
A. PRADO - Tel. 77 04 90

Plaça de les Escoles

L'ESCALA

CASA FEIXAS

INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES, SANITARIES I CALEFECCIÓ
FERRETERIA, ELECTRODOMESTICS I ARTICLES PER A REGAL

Plaça Victor Català, 17
Telèfon 77 01 99

L'ESCALA (Girona)

HI HA QUELCOM QUE NO ES POT CREMAR

He llegit en el Diari AVUI: «Montserrat no tornarà a ser el que era fins d'aquí 50 anys».

Comprend el que vol dir el periodista, però penso que de Montserrat se'ns en han endut la perifèria, uns matolls verds i esponjosos que feien la nostra delícia quan pujàvem a Sant Miquel o anàvem a la Creu, barrejat tot amb l'olor de farigola, matabou, boix i romanins, que ens acabava d'encisar... i també els arbres que el cel amunt s'unien a l'oració dels monjos.

Però Montserrat és quelcom més que tot això, que amb patiment, els de lluny i els d'arrop hem sentit cremar dins nostre.

Montserrat és una història, és un poble de Catalunya, que allà hi té la Mare... Montserrat és un Salm resat pausadament... Montserrat és una fe... Montserrat és l'aplec dels qui pregunten i puguen per pregar millor!...

Montserrat són els monjos enfeïnats rebent a la gent que busca el reconfort o el seny de les seves paraules...

Montserrat és la Missa Conventual, pausada, sense presses, fent-nos viure el misteri de mort i resurrecció...

Montserrat és el cant dels escolans...

Montserrat és la Vetlla de Sta. Maria, curulla de jovent...

Montserrat és la pagesia de les nostres encontrades que puja carregada les primícies de la terra...

Montserrat és Romeria...

Montserrat és peregrinatge...

Montserrat tornarà a ser el que era, i amb més furia i amb més entusiasme, perquè els que l'estimem hi pujarem igual... amb més fe, amb més despullament... amb més autenticitat, si cal, perquè hi buscarem l'Essencial...

Recordo i em vé a la memòria L'ESGLÉSIA CREMADA, de Maragall, no sé si l'heu llegida... Diu Maragall, el nostre poeta, davant d'una celebració en una Església cremada per la revolució:

Heus en aci un tros: «Em semblà que després d'oferir el sacrifici, el capellà es girava de cara a la gent i deia:

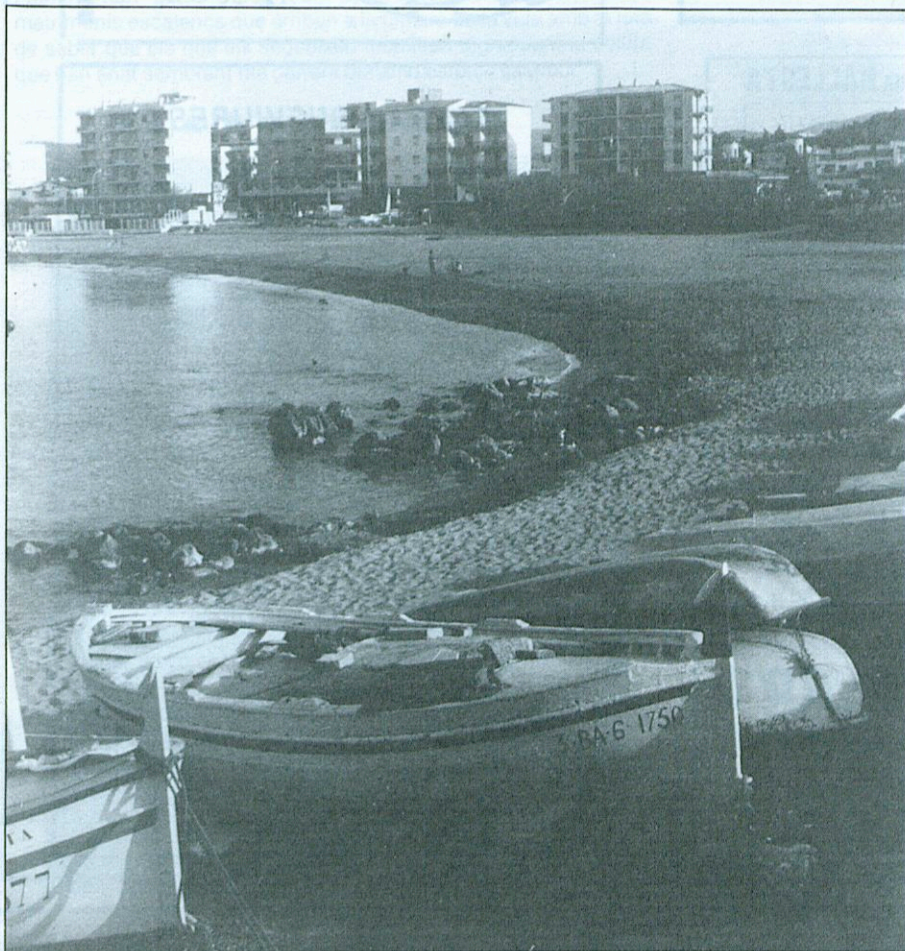
Entreu, entreu, la porta és ben oberta: Vosaltres mateixos la heu oberta amb el foc i el ferro de l'odi: i ara heus aci que trobeu a dintre El Misteri més gran. Destruïnt l'Església l'heu restaurada, perquè aquesta és la veritable, aquesta és la viva, aquesta és la que fundà per a vosaltres, els pobres, els oprimits, els desesperats, els odiadors... I com ara la vèieu tancada, enriquida per dintre i per fora, emparada pels rics i els poderosos i pels que hi venien a adormir el seu cor en la pau de les tenebres, vosaltres amb la vostra pobresa i la vostra rebel·lió n'heu envestit la porta, i en els murs tan fermes heu obert una bretxa, i os la heu reconquistada... El foc ha construït, la blasfèmia ha purificat, l'odi al Crist ha reinstaurat el Crist en sa casa... Anau-hi entrant, aneu-hi entrant, aquí el trobareu com encara no el coneixieu, com Ell és en vida i veritat, com Ell vol ésser conegut per tots, i sobretot per vosaltres...»

No podria ser que anessim moltes vegades a Montserrat com a turistes, sense conèixer tot el que és Montserrat per els catalans i per els creients...?

Penso que ara en aquest moment, sigui quina sigui la causa de la crema, hem de sentir-nos una mica així... pobres... despulats de la perifèria que feia bonica Montserrat, i endinsar-nos en l'esperit d'una fe que traspasa les muntanyes i fa més planer el camí de la vida, com deia Mossèn Cinto Verdaguer...

NEUS XIMINIS

lectura

PLATGES DE L'ESCALA

Sardana de F. Mas Ros
Lletra de Joan Sisamon

*Sento viure, dolça besada que fuges
la tendresa del record d'un amor esvaït,
record llunyà que omple l'enyor el meu cor
etern sofrir d'enyor...!*

*Platja que em revius aquell temps passat
d'un encís transparent com el mar blau.
Ai, platja tan plena de vells records,
olorosa de pins, de ventet suau,
de cel blau!*

*On ets bella esperança?
on són els juraments d'amor?
d'aquella benaurança
que el temps desfà sense mida
l'amor sublim de ma vida.
Ara que cau la tarda
cor meu, que dolç és recordar
tota la melangia
d'una llum suau d'un dia
quan amb tota l'alegria
els seus llavis vaig besar...
Platges belles de L'Escala
d'aigua blava i transparent,
gai perfum d'aigua salada
us recordo dolçament;
mar endins el cor bategui
amb el mar tan blau,
quin doll d'eterna pau!
Platges de sorra daurada,
de tranquil·la claredat
com els ulls de l'estimada
i la joia del passat.
Que l'onada tremolosa
el cor endolceix
el pensament
d'un bell amor...!*

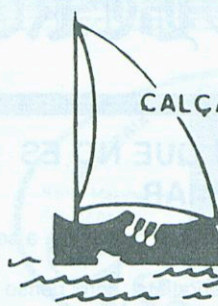
MAGATZEMS **TITUS** S. A.

BEGUDES:

DAMM HENNINGER LA CASERA
TRINARANJUS LLET RANIA LLET LETONA
AIGUA DE VICHY AIGUA DE VILADRAU
VINS LA-VID FRUCO CODORNIU

Ctra. Viladamat A Palafrugell, Km. 7
Tels. (972) 77 04 04 - 508 - 584

L'ESCALA (Girona)

CALÇATS BALLESTA

Fundada l'any 1920

C/. Pintor Joan Massanet, 10
Tel. 77 02 53
L'ESCALA (Costa Brava)

MAGATZEMS **TITUS** S. A.

CONGELATS — CONCESSIONARI —
GELATS

Ctra. Viladamat
A Palafrugell, Km. 7
Tels. (972) 77 04 04
508 - 584
L'ESCALA (Girona)

JOIERIA - RELLOTGERIA

J. Molinas

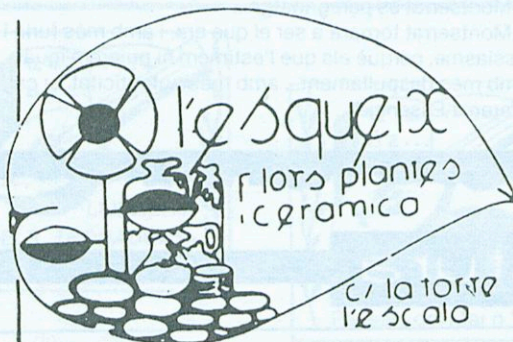
REPARACIONS
COPES I TROFEUS ESPORTIUS

C/. Joan Massanet, 26
Tel. 77 05 48

L'ESCALA

Caravel·la

les queixes
flors planes
ceramico

C/ la Torre
l'Escaló

ROSA MARIA BALLESTA

CENTRE
D'ESPECÍFICS

FARMÀCIA

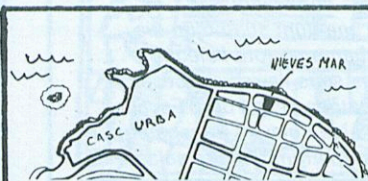
FÓRMULES
MAGISTRALS

Pintor Joan Massanet, 4 - Tel. 77 15 75
L'ESCALA - Alt Empordà

FLECA I QUEVIURES

Plaça Mercat
Tel. 77 00 82

L'ESCALA
(Girona)

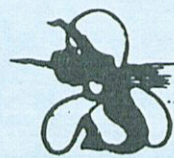

HOTEL
RESTAURANT

NIEVES MAR
(ANTIGA CASA NIEVES)

Tels. 77 03 00 — 77 03 04 - Passeig Maritim - L'ESCALA
(Costa Brava)

JOPA

nàutica

Closa del Llop, s/n.
Tel. (972) 77 07 55
L'ESCALA (Girona)

EMBARCACIONS - MOTORS - ACCESSORIS

EVINRUDE

VIDA ESCALENCA

REFRESQUEM LA MEMÒRIA

RICARD GUANTER

La fotografia respira, tota ella, fermesa, laboriositat, decisió, bona unió per a portar endavant el negoci de l'elaboració i comercialització del peix, com tant bé ho saberen fer en Josep Sureda i la Palmira Pasqual durant tants anys.

En uns baixos del carrer de la Torre, cada dia, en Galan començava la jornada, tot dirigint-se, quan hi havia hagut pesquera, a la subasta del peix de la platja que, per cert, tenia ben a prop.

Des que es casaren, el dia 9 de març del 1931, en Josep i la Palmira han estat i són l'un per l'altre, com tants d'altres matrimonis escalencs que arriben a la cimera de la vida amb la joia de saber que els que els segueixen recolliran dignament la collita que han anat sembrant dia darrera dia amb esforç i sacrifici.

A voltes, convé parlar menys i deixar que sigui la imatge la que ho faci.

Això és el que, precisament, succeeix a la nostra secció d'aquest setembre, mes de traspàs de la bullícia estiuenca a la tranquil·litat hivernenca.

Ara, més reposats, més calmats, amb els peus més a terra, uns i altres, refresquem la memòria amb aquestes fotografies que ens faran córrer fulls del calendari uns quants anys enrera.

Les teranyines ja han arribat a la platja. Ara és qüestió de trepitjar terra ferma.

— «Però com ho farem, -es preguntà en Francesc Pellicer, en «Quicus»- si amb els esclots que porto quedaré tot xop?».

El seu gendre, en Paulí Sagrera, li solucionà el problema:

— «Vos, pugeu a coll botet, -li digué- i les altres coses, me les deixeu pel meu compte».

I així ho feren, com bé podeu veure en l'oportuna fotografia que els va fer en Joan Lassús, mentre en Peret Molinas es troba atrafegat cargolant una corda i en Miquel Payet, en últim terme, al fons, apareix tot pensatiu.

Cal dir que el patró de la teranyina, anomenada Odina, era en Tianet Poch i el seu amo, en Llorenç Bosch.

Els dos, pescadors de mena, treballadors infatigables i perfectes coneixedors de «l'ofici».

Per en Berto Guerra i el seu gendre, en Francesc Mas, el mar fou, si bé en diferents èpoques, llur bressol, del qual ja no se n'han separat més.

Ambdòs són tot un exemple per als joves pescadors - malauradament, pocs a L'Escaló- que busquen en el mar el mitjà per a fer front a la vida que tenen per endavant.

Francesc ANDREU i FLAQUE (Xico Andreu) és un llop de mar, un vell mariner enamorat de la mar. Als seus 86 anys sortir en mar per anar a pescar no és una tasca feixuga, és un pou d'emocions. En definitiva pescar ha estat i és encara avui la seva vida.

Ha estat molt agradable i enriquidor per a nosaltres sentir-lo parlar, ja que conserva tot un seguit d'expressions marineres que, malauradament ja no s'utilitzen.

L'Escalenc.— Quin any vau néixer?

Xico Andreu.— L'any 1900, aquí a l'Escala, en aquesta mateixa casa, que llavors era com una barraca.

L'Esc.— Com es deien els vostres pares?

X. A.— El pare es deia Pere Andreu i Mateu i la mare Maria Flaqué i Flaqué. Tots dos eren fills de pescadors. El pare de la meua mare va anar de coraller a Argèlia, va portar cèntims i va comprar una mica de terreny, el treballava, però també anava a la barcada. Li deien el «dit dret», ja que va tenir una «rastella», una punxada al dit, i li va quedar paralitzat, és per això que l'anomenaven d'aquesta manera.

L'Esc.— Quant temps vau anar a l'escola i quan vau començar a anar en mar?

X. A.— A l'edat d'onze anys ja vaig començar d'anar en mar. A l'Escola?, pots hi vaig anar, entre tot, dos o tres mesos. A casa eren molt pobres, el pare anava al sardinal amb l'home de la Marieta Rallona fins que aquest va morir, llavors van dir-me: «Home, tu hi podries venir, ja et suportarem en la feina». I així va ser que amb el pare i el meu germà, que era molt valent, vam anar a pescar tots tres. Anàvem al sardinal, i a l'estiu anàvem als llagostins. Aquí, abans, estava ple de llagostins. Quan em vaig casar, l'any 1931, n'agafava molts... Recordo que tres lliures valien nou rals... i ara tan cars que van... Ho veniem als traginers, hi havia el Galan, un que era de la família Ramis... També es feia plaça allà davant de Ca la Sra. Roser, que se'n deia Plaça Victor Català, i les dones dels pescadors anaven allà a vendre-hi.

El ritme era aquest: a l'hivern al sardinal i quan arribava el mes de maig ja anàvem a les batudes, al tresmall; agafàvem molt de peix, llagostins, rogers..., i fins a la Festa Major seguïem aquest ritme, llavors plegàvem i anàvem al palangre, nosaltres sols. El pare deia: «Som els més pobres de l'Escala». Amb aquell fred, anàvem al palangre fins a les Illes Medes, diari, a vela i vogant. Anàvem a agafar la gambeta a la Clota a la una del matí, arribàvem aquí a les quatre, posàvem esquer als ams i sortíem allà a les set; abans de sortir anàvem a fer la torrada al trull, que sempre feien all-i-oli... una tassa de cafè i a les set cap a la costa... i arribàvem a les quatre de la tarda. Així tot l'hivern, per fred que fes.

L'Esc.— Aleshores coneixeu bé la nostra costa?

X. A.— Des d'aquí fins a les Medes m'ho coneixo tot, roca per roca. Si has d'anar a buscar una cosa que t'hagi caigut al mar, o una roca que hi ha sota l'aigua, jo amb dos punts de referència ho sé trobar tot, són molts anys...! I hi anàvem diari... El palangre t'avisava allà on hi ha alguna roca, ja que s'hi enganxa... i l'endemà ja saps on no has de passar...

L'Esc.— Quin va ser el temps que vau pescar més?

X. A.— Llavors se'n agafava molt de peix, no era pas com ara, està liquidat això... Mireu, deu fer una vintena d'anys que calant aquí davant mateix n'omplia dues galledes cada dia, sense anar més lluny... doncs bé, caleu-hi ara, veureu que agafeu... Recordo que una vegada per Carnaval, aquí davant d'Empúries, vaig agafar una saca plena de llobarros que vaig vendre a Can Masafont.

El meu oncle, en Pujol, anava amb una canya caminant per la platja d'Empúries, escant de cuca de mar, i caminant, agafava les aurades. Ara en tota la platja ningú agafa cap aurada. Els llagostins han desaparegut; calant molta xarxa en pots agafar mitja dotzena, i això amb molta sort!

L'Esc.— Encara hi aneu a pescar? Què pesqueu?

X. A.— Ja ho crec que sí!. Ara vaig al palangre, agafo sards. Hi vaig molt a prop, a darrera el passeig. He comprat una barca de plàstic; l'altre, que és molt pesada, la tinc a la Clota, en remull, perquè no s'obri. La de plàstic la tinc al Port d'en Perris fins passada la tardor que també la portaré a la Clota, allà estàs tranquil, no és mai mal temps.

L'Esc.— I com hi aneu a la Clota?

X. A.— A peu!, molts dies hi faig quatre viatges, és molt pesat... Però com que tothom em coneix sovint em porten en cotxe.

Tan com m'aguanti aniré a pescar... Hi ha qui diu: «Jo, quan seré jubilat no hi entraré més a aquesta mar», doncs a mi, cada dia m'agrada més... És que la pesca és molt bonica, no hi ha pas res més bonic... Masegar per veure si podras agafar un peix és molt emocionant...!

L'Esc.— Recordeu l'Escala com era abans?

X. A.— Mireu, quan jo tenia tres anys, l'avi em portava a passeig, passàvem pel carrer Bonaire, que encara hi és. Des del començament del carrer Bonaire fins al Port d'en Perris, tot allò era una gran horta, separada del carrer per una paret alta. De cases només hi

havia la de Can Martin Albert i la Casa Gran. A on era Can Llardent hi havia un tros de terra sense res, s'hi feia hort. Davant de Can Martin Albert hi havia com una barana i a la part Nord de la barana hi havia una escala amb esglaons de pedra, tothom hi anava a tirar les escombraries... en aquell temps aquest poble era una porqueria, de rates i escombreries ja n'hi havia...

De l'Escala d'abans recordo les barques de bou. N'hi havia sis que feien dotze, ja que anaven de dues en dues. Molta part del poble anava a pescar amb el bou, es feien el dinar fora de casa i guanyaven un duro per setmana, era molt llavors un duro cada setmana, ja que era de molt mal guanyar!. Pescaven des de la Festa Major fins al mes d'abril, tot l'hivern. Al mes d'abril ormejava tothom la barcada, i aquestes barques del bou, les entraven pel Port d'En Perris i les ficaven a dins d'aquesta horta del Passeig que us deia abans. A l'horta hi havia com un dipòsit que arplegaven l'aigua quan pluvia per arregar. Si entreu a «l'astiller» d'en Badoret, encara podreu veure les parets de pedra del final de l'horta.

Recordo també que davant de Can Garrenyol, més avall de Can Llardent, no hi havia paret; jo vaig anar en mar durant un any amb l'avi Sastre i hi treviem allà. Molts altres pescadors també hi trevien, i quan venia temporal de llevant pujàvem les barques a dalt del passeig; feia rampa i en no haver-hi paret, entre tots anàvem pujant les barques a dalt de tot. Ara és molt diferent...

FORA EL 69 L'ECONOMIA EN PERILL

Poc a van pa bé aquests americans». Ara resulta que Mister Rigan ha pressionat el «mandamàs» dels jutges perquè es consideri no legal (i per tant amb possibilitats de castigat per la llei) la realització del «Cunilingus», de la «Fellatio» i d'altres «numerets» sense pensar en les repercussions de tots tipus que pot tenir, no únicament per als EE.UU. sinó per al món sencer.

Com hauran endevinat els nostres intel·ligentíssims lectors aquestes estranyes paraules que es troben entre cometes (no cametes), fan referència a uns actes que les nostres castes llengües no poden explicar, ni les vostres honestes orelles sentir, però que tothom sap que es refereixen a una xifra molt coneguda en les relacions interpersonals: el 69 (seixanta-nou).

Doncs bé, el 69 ha estat posat fora de la llei als Estats Units de l'Amèrica del Nord sense preveure les inconmensurables conseqüències que podia tenir, entre altres moltes coses, en el camp de l'economia.

La cosa és molt senzilla. Ja veureu: fem números (números, números, amb xifres, volem dir, ara no comenceu a pensar malament).

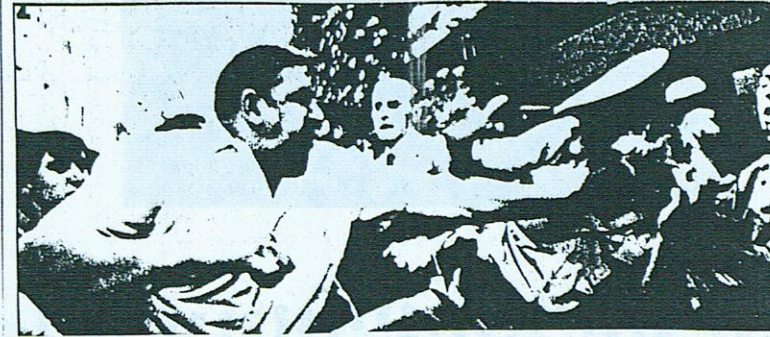
Imagineu-vos que teniu una botiga a Dallas (Texas) i que de bon matí us ve en J.R. a comprar qualsevol cosa que val 100 dòlars; vosaltres, com que el 69 no el podreu fer servir, li haureu de cobrar 99 dòlars, amb la qual cosa n'hàureu perdut un; continueu-vos imaginant que més tard es presenta la Pamela i que compra un objecte de 70 dòlars; com que el 69 no el podeu utilitzar, li haureu de treure un dòlar del total, amb la qual cosa li haureu de cobrar seixanta-nou dòlars, però com que tampoc li podreu cobrar aquesta quantitat, haureu de cobrar-n'hi 68, amb la qual cosa, en aquesta segona venda del dia ja haureu perdut dos dòlars, que sumats al dòlar d'en J.R. fan tres dòlars. Si després de la Pamela ve la Lucy, i després de la Lucy va l'àvia, i després de l'àvia el xicot, i després del xicot etc. etc. us podeu trobar que en un sol matí, només que us vingui la família Ewing, podeu perdre a la ratlla de 25 dòlars. Ara sumeu a aquests 25 dòlars perduts el matí els 25 que perdeu a la tarda, i multipliqueu-ho pels dies de l'any que teniu la botiga oberta: us en podeu anar a la ruïna en poc temps.

Si vosaltres que teniu una botigueta us podeu arruïnar, també es poden arruïnar les grans companyies petroleres i les multinacionals; i si les multinacionals se'n van a can piStraus, les diferents delegacions que tenen els americans a les seves colònies també faran malves; i si les delegacions se'n van a fer malves aquí no quedarà ni una fàbrica oberta; i si aquí s'han de tancar les fàbriques, la gent quedarà sense feina; i si la gent queda sense feina no tindrà peles per anar de vacances; i si la gent no va de vacances, a l'Escala ens morirem de gana; i si us moriu de gana no podreu comprar L'ESCARDALENC; i si no us compreu L'ESCARDALENC us morireu d'avorriment... O sigui que ja ho veieu. Si en Rigan continua fent-ne de les seves les passerem morades.

Per aquesta raó, des d'aquestes pàgines i des d'aquest moment obrim una subscripció i una recollida de SIGNATURES PER A LA REINSTAURACIÓ DEL 69 ALS ESTATS UNITS.

L'escardalenc

SUPLEMENT TEMPORAL INDEPENDENT DE PERIODICITAT INCERTA

===== EXEMPLES DE CIVISME =====

Som fabulosos, amables, atents, delicats, cortesos i, sobretot, civilitzats.

Fixeu-vos en aquests casos:

Un individu diu a un altre: "Escolti vostè!".
I l'altre li respon: "Doncs miri que vostè...!".

Un individu diu a un altre: "Que té hora?".
I l'altre li respon: "Sí, per què? Què n'ha de fer?"

Un individu es va a confessar i diu al capellà: "Miri mossèn, em vinc a confessar que sóc un fatxada, un "chulo", vaja".

El capellà, que no l'havia entès bé, li diu amb tota la seva bona fe: "Què?".

I l'altre li respon: "Què de què? Eh! Perquè sinó, surti d'aquí dins i m'ho digui aquí a fora, si és valent!".

En una tertúlia un dels reunits manifesta:
"L'única manera de sortir guanyant en una discussió, és evitant-la. Hi esteu d'acord, o no; perquè si no hi esteu d'acord ja us en podeu anar a fer punyetes. Què us heu cregut!".

Ah! Una altra cosa. Si veieu algú de l'Ajuntament digueu-li que no provoqui, que no busqui les pesigolles a en Rigan.

Perquè si en Ronal sap que els EL GRUP 69 D'ARTISTES EMPORDANESOS té pensat de posar unes escultures a la platja d'Emúries amb el motiu de l'arribada de la flama dels Jocs Olímpics, igualment ens els boicoteja i impedeix que es facin a Barcelona, o ens envia els seus soldats perquè prenguin militarment la nostra platja amb l'excusa de la defensa de la moral i els bons costums. Que en Rigan no juga!

0609

(Perdoneu que hagi disfressat el pseudònim, però és que no val a badar).

IMPORTANT DESCOBRIMENT CIENTIFIC

Destacats científics, preocupats per l'alarmant augment de casos de «Reaganitis» que s'observava últimament en els subjectes que presentaven un especial factor de risc (gent decantada a babor), acaven de descobrir un producte que, atacant el virus de manera fulminant, guareix la malaltia instantàneament. Serà comercialitzat amb el nom de «Gorvachovil» (supositoris per a adults).

ACLARIMENT

Un destacat portaveu del govern ha aclarit, davant malicioses interpretacions, que la llibertzació (puja indiscriminada, en expressió vulgar) del preu del pa ha estat feta «en interès nacional» i «en beneficio de la salut ciudadana».

Resulta que s'havia comprovat un augment considerable del consum d'aquest article per part de jubilats i gent en atur, per la qual cosa, tenint en compte que el pa engreixa i es de mal paír s'hagut de prendre les mesures pertinents de tipus disuasori per tal previndre mals més grossos. «Que mengin coca» asseguruen que ha murmurat mentre s'en anava...

AVENÇOS CULTURALS

Ens acaba de comunicar el director del espai «Les golfes de TV 3» que s'assolint una nova fita en la culturització i progressisme del poble cinèfil català, manipulats i enganyats durant tants anys per la censura que canviava impunement escenes i diàlegs per un puritanisme ridícul que impedia saborejar l'essència dels films: es projectarà prouperament de manera INTEGRAL l'escena d'una pel·lícula on el protagonista pronuncia l'exclamació «MERDE!» en la versió original, i no la de «CACA!» en que la censura el havia transformat, modificant, com es pot veure tota l'estructura argumental del contexte sinòptic psico-sociològic del subjecte conjunturalment actiu.

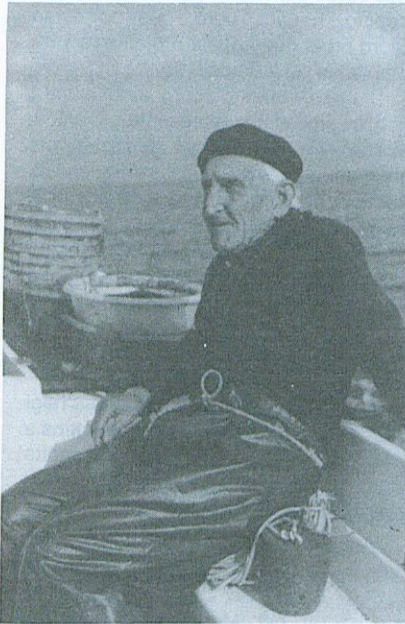
Endavant amb el progrés!

007

L'Esc.— Quins amics tenieu?

X. A.— D'amics sempre n'he tingut molts, però d'amic, amic, només un. Vaig començar a anar al ball a l'edat de vint anys. Feien el ball que en deien la «Punyalada» dalt d'on és Ca la Rallona. Jo no en sabia de ballar, i una noia em va dir: «Diumenge et vindrà a buscar», Caram!, això era molt violent!, amb tota la gent que mirava, em vaig posar darrera de tot, a tocar la paret... i ja la veig venir, quina suor!... el primer ball va ser un pas doble, i així en vaig aprendre... Tot ho vaig aprendre i tot ho ballava... fins hi tot

«els llançeros»... Doncs com us deia el meu amic era en Quimet Tolaguera, era molt bon noi... Anàvem al cafè, jugàvem una mica al «tuti», anàvem a fer vols, parlàvem... Va ser un amic ideal. I quan ens vam casar va ser el meu testimoni.

L'Esc.— Recordeu alguna anècdota?

X. A.— N'he passat moltes i de grosses. Recordo que quan tenia 11 anys, vam sortir a la barcada, era el mes de maig. Ens vam posar a vogar, jo un rem, el pare un altre i el meu germà dos, ell era molt valent. Vam anar fins a Sant Pere Pescador, vam calar i el meu germà d'una va dir: «Pare, es veu molta boira cap a Roses». El pare, que era gat vell, diu: «Boira?, agafeu-vos a la corda i peces amunt, això és una gropada». Vam provar la vela, però la va tombar desseguida, feia un vent terrible, però vam tenir sort que vinguent cap aquí la vam deixar. Una gropada de vent és una cosa que el que no s'hi ha trobat no sap pas que és...

Una altra vegada va haver-hi molta pesquera i amb el meu cunyat erem en una barca molt grossa, jo també tenia dues peces i vam dir «Mira, fem la meitat de peces cada u, i irem a la

prima» (de l'alba del vespre en deïem la prima). Ho vam arreglar tot, quan va ser l'hora de barar, jo tenia un baròmetre i li vaig dir: «Noi el baròmetre ha baixat molt». No em va fer cas, vam sortir. Jo anava a timó, erem els de més lluny. Quan vàrem haver calat hi havia uns núvols de tramuntana, de gropada, que feia por. Jo li vaig dir: «Tira la betzina al motor que potser després no podràs». Desseguit vam sentir aquella fressa espantosa, sort que era una barca valenta, vam arribar a grapats i embostes. Tot el poble era a la platja, fins hi tot el capellà fent pregàries... Semblava que ens haviem de perdre tots... Va ésser un fenomen, semblava que hi hagués fum al cim del mar.

A mar sempre he treballat amb molta serenitat, he anat molts anys tot sol i me'n han passat de totes, però no m'he espantat mai.

L'Esc.— A pescar a fora no hi vau anar mai?

X. A.— Al pare no l'hi van poder enganxar mai. Els que hi anaven portaven una avantatge sobre nosaltres, perquè venien el peix més car i posaven el cèntims a racó i no en gastaven cap, aquí venien més barat i ens ho menjaven tot; quan venia l'hivern ja no ens quedava res... Ells venien amb aquell pilot de calers i feien ormeig nou i passaven l'hivern... Era un cas xocant, marxaven pel mes de juny i ans de la Festa Major ja veïes les veletes que tornaven...

De coses de mar ho he tocat tot. A temporades el contramestre ens adjudicava un tros de mar cada u, jo hi calava quaranta nances de sèpies.

L'Esc.— Així heu anat a la teranyina, al sardinal... també heu anat al bou?

X. A.— No, al bou només hi he anat una vegada que el meu germà em va dir si hi volia anar; devia tenir nou anys i encara recordo el suquet que vam menjar; noi, quin suquet!. En sabien molt els pescadors de bou de fer el suquet.

L'Esc.— Com el feien aquell suquet?

X. A.— A casa encara el fem igual, voleu que us ho expliqui?, de peix hi poseu escorpa, és el millor, lluenta, rata (ha de ser peix fort), rap... Es posa, en fred, mitja cabeça d'all, les patates necessàries, es cobreix amb aigua, sal l'oli s'hi posa quan bull i el peix a

sobre. A l'últim quan gairabé està cuit s'hi posa la salsa de tomata. Això sí, ha de bullir molt depressa. Proveu-ho! es riquíssim.

L'Esc.— També treballàveu la vinya?

X. A.— Ja ho crec, ho he fet tot, la vinya, l'hort... A aquesta casa teníem vinya, colliem vi, al seller hi teníem una botes molt grosses. Arribant d'en mar, la màquina d'ensulfatar a coll i cap al «Puig», a la vinya... Arribant de la vinya cap en mar. Anàvem a dormir a les set de la tarda i a la una de la nit al mar...

El vi el veníem i no el cobràvem... i anar fent...

En ve a la memòria que quan sortien les barques tots els pescadors, portaven la butxaca plena de pinyons, obrien un gabinet petit i vinga pelar pinyons. Hi havia més esclaves que sorra a la platja. L'àvia Rallona i la Dominga Panadera, totes dues amb les banquetes venien a platja, a l'hora de sortir els pescadors i tothom a comprar pinyons i cacahuets. Per cinc cèntims t'omplien la butxaca... Era molt bonica la sortida amb tota aquella especitud de veles... n'hi havia més de cent.

En arribar l'hora de fer les fotografies en Xico adverteix: Compte, que també hi entenc amb això. Vaig comprar-me una màquina als vint-i-quatre anys, per cinquanta pessetes i vaig aprendre a revelar les fotografies.

Amb en Joan Clos cada diumenge sortíem a fer fotos a fora. Als d'aquest carrer també els vaig fotografiar a tots. Recordo els nois de Can Sabadi que em van quedar perfectes, en Pepet, en Rafel i en Pere, que va morir a la guerra...

Va venir que va morir el fotògraf de l'Escala, l'Esquirol, i els joves necessitaven fotografies per posar a la cartilla de la mili, fotografies petites. En Masafont, en Cros... tots cap a casa... i jo els hi feia... Fins que Lassus es va voler dedicar a la fotografia i va dir-me: «Mira, m'hauries d'ensenyar com es fa». «Si noi, sí, però tu mateix...» En Lassus ho feia molt bé!. Mireu a la cartilla marítima la foto que hi ha és feta meva.

RODOMA

HISSANT LA PLOMA

PER UNA FLAMA '92 A EMPÚRIES

El reportatge d'aquest mes girarà entorn de la mostra d'art que diversos artistes empordanesos van fer a les muscleres grosses d'Empúries el propassat mes d'agost, per a expressar el seu suport a la candidatura olímpica Barcelona '92, tot aprofitant la relació entre Empúries i el món grec antic, origen de les olimpíades.

Els autors:

Els autors de la mostra són un grup d'artistes empordanesos, format per en Lluís Anson, en Daniel Lleixà, en Josep Ministrall, en Ramon Pujolboira i en Lluís Roure. Aquests cinc artistes formen l'anomenat grup 69, que és el nom amb que se'ls coneix a tots plegats, i que fa referència a l'any en que es varen conèixer.

L'obra:

L'obra està formada per un seguit d'escultures de poliuretà, fixades a les roques amb ciment, menys una piràmide, que està surant en el mar, i la part que es troba submergida per tal d'anclor-la, és, segons el seu autor, la part més maca de la figura, cosa que només podem comprovar capbussant-nos.

Podríem dividir les figures (sense els suficients coneixements sobre estils de l'art) en: clàssiques i surrealistes. El cavall i la sirena i una de les columnes s'engloven dins del primer grup, i cinc columnes i un seguit de figures geomètriques quedarien dins del segon grup.

La sirena, obra de Pujolboira, es troba de cara al mar donant la benvinguda a tots els navegants que arribin, i possiblement a la flama olímpica que arribaria des de Grècia fins a Empúries.

Les sis columnes representen els sis anys que falten per arribar al '92. Per la seva decoració, al igual que per la resta de figures, són utilitzats només sis colors, el blanc i els cinc colors dels anells olímpics.

El dia de la inauguració cada artista explicà el significat de la seva obra, per exemple: la columna amb una cremallera, representa el pas de la nit (dins la columna) al dia (exterior de la columna), una altra sosté en el seu capitell un gran prisme de manera que quan ets a sota et dona la sensació de que caurà a sobre teu d'un moment o l'altre. També s'hi troba representat el llac de Banyoles (Lluís Roure, paisatgista) que és on es realitzarien les proves de rem...

Totes elles foren construïdes al pati de les escoles de l'Escala, durant quinze dies d'intens treball.

Sembla ésser que aquestes obres un cop acabada la seva funció seran traslladades al poliesportiu.

La intenció de l'obra:

La intenció dels autors en fer aquesta obra és la de reivindicar per una part la celebració dels Jocs Olímpics a Barcelona, i per altra, que si es celebren en aquesta ciutat, les comarques gironines tinguin un pes específic en la seva organització. Es per això que la iniciativa del grup 69 ha comptat amb el suport de l'Ajuntament de l'Escala, la

Diputació de Girona, la comissió olímpica de les comarques gironines, i l'oficina olímpica de Barcelona. Totes aquestes entitats varen estar representades el dia de la inauguració del monument.

L'opinió de la gent:

Hi ha diversitat d'opinions: algunes persones són favorables al projecte artístic ja que els nostres ajuntaments i demés entitats governamentals es caracteritzen per una manca d'originalitat en les seves activitats i aquest cas és una excepció. Encara, però, que no estan d'acord en el que aquest projecte recolza (Olimpíades '92 a Barcelona).

D'altres estan d'acord amb la part artística i amb el que representa.

L'opinió més radical la porten els d'alternativa verda que califiquen la decoració de megalòmana i decadent. A més denuncien que la zona escollida per a fer-hi el muntatge està declarada zona protegida i no s'ha demanat cap mena de permís per realitzar-ho. Fan responsable de tot això a l'alcalde de l'Escala, contra el que properament, diuen, exerciran per via judicial, l'actuació popular.

El fet de que aquesta mostra s'hagi realitzat a l'estiu (època de treball intens a la nostra vila), fa que encara molts escalencs no tinguin una opinió sobre el tema, per una manca d'informació.

Aquest article ha pretès, només, esposar el caire artístic d'aquesta activitat. Barcelona, ciutat olímpica '92 serà tractat per Montrecova, quan es sàpiga segur on és la seva olímpica.

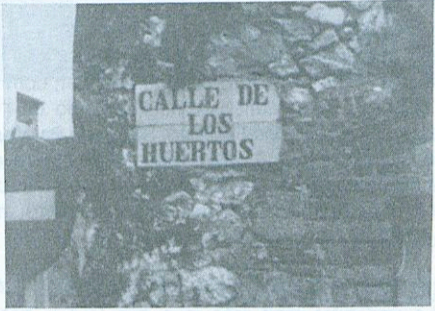
MONT-RECOVA

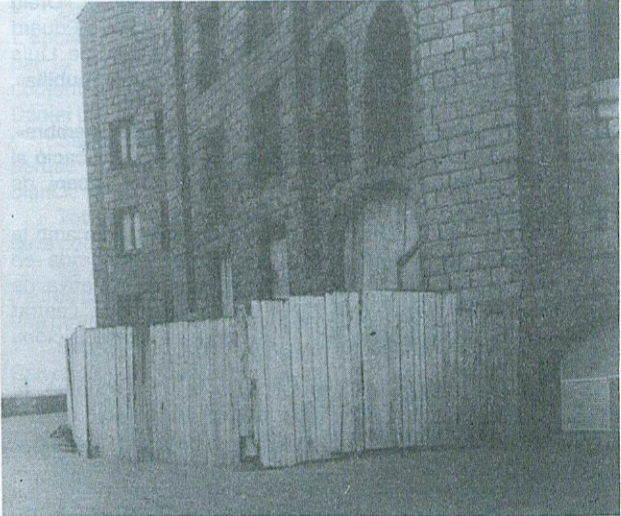
de més i de menys..

Aquesta secció, concebuda com espai d'expressió crítica en el més positiu sentit de l'accepció, aplega les opinions dels lectors recollides per la Redacció, que les publica com a un aspecte més de servei públic.

Ens han arribat reiterades queixes sobre la poca seriositat en l'acompliment d'alguns dels actes d'esbarjo i culturals organitzats pel municipi i previament anunciats en programes i periòdics. Sessions de cinema al aire lliure, balls populars, titelles, etc. s'han suprimit sobtadament, sense cap explicació, i sense ni tant sols tenir la cortesia d'avisar amb antelació al conftat públic, adult i infantil, que acudien als llocs amb l'il.lusió de passar una bona estona. Suposem que raons importants obligaren a la supresió dels espectacles esmentats, però hagués donat una bona imatge tenir, com a mínim, el petit detall de posar-ho al corrent i no cometre l'indelicadesa de deixar al personal amb un pam de nas.

Quina és la raó d'haver-se interromput la substitució dels rètols dels carrers en castellà, pels corresponents en català?. Fa temps ja ho varem advertir i no s'ens va donar cap mena d'aclariment. Creiem que és una tasca que cal enllestir d'una vegada i donar un caire unitari de presència i essència a aquest afer.

En L'ESCALENC del mes de juny, lamentavem l'aspecte antiestètic alhora que poc higiènic d'unes runes envoltades d'una tanca semiderruida en una zona molt transitada del Passeig Marítim, concretament darrera de la desaparaguda «Casa Gran». Amb el mateix esperit que ens va moure a la censura en aquella

No tenim res en contra dels venedors ambulants, ans al contrari. Però el que és difícil comprensió és que mentre a uns s'els foragita d'una zona de transitament de vianants com és el Passeig, a uns altres s'els hi ofereix una altra -per cert, molt més estreta, i neçessaria per a la gent que precisa travessar el perillós i concurrir espai circulatori de la Platja-, amb tots els beneplàcits municipals. Estarem davant un flagrant agravi comparatiu?

En mans, una revista de 24 pàgines, força senzilla però molt racional, titulada «COSTA BRAVA GIRONA» i editada pel «Patronat de Turisme Costa Brava». Comporta una benvinguda del President en 5 llengües, un diccionari d'estiu en quatre i un calendari dit de «on anar i què fer durant el mes d'agost». Molt rebé i bravo!. Però, és veritat que L'Escala no ha organitzat ni una sola festa, ni una sola manifestació d'esbargiment en cap dels 31 dies que compta el mes d'Agost?. En les onze pàgines d'efemerides «agostianes» tenint lloc en tota la Costa Brava, L'Escala no hi figura ni una sola vegada. I, n'hi han hagudes forçes!.

ocasió, ens congratulem actualment en felicitar ais responsables de que finalment hagi desaparagut, fent-los acreedors, de l'agraïment de no pocs escalencs, preocupats per que l'imatge de la nostra vila sigui cada dia més neta i atractiva.

BUTLLETÍ INFORMATIU DE L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I AMICS DE CALA MONTGÓ

Durant el mes de juliol aparegué el primer número del Butlletí Informatiu de «Cala Montgó», editat per l'Associació de Veïns i Amics del mateix nom.

A la portada d'aquesta senzilla publicació s'hi pot veure una perspectiva de l'encisador indret, una salutació del President d'aquesta entitat en cinc llengües diferents - català, castellà, francès, anglès i alemany - i, a la part superior esquerra, l'anagrama de l'Associació.

A les pàgines interiors hi tenim les activitats de l'estiu '86 a Cala Montgó, a L'Escala i a Torroella de Montgrí, així com unes declaracions dels batlles d'ambdós municipis, manifestacions prudentes i plenes de bones intencions, que tots els veïns voldrien que deixessin d'ésser-ho i es convertissin en realitat, i aquesta no és altra que la definitiva resolució del greu problema que afecta a Cala Montgó, i que des d'aquest Noticiari ens hi hem referit moltes vegades.

Concretament, ara fa un any, a L'Escalenc del setembre '85, recollíem unes paraules del portant-veu de l'Associació «Veïns de Montgó» que deien així: «Aquí no tenim clavagueres, tothom s'ha d'arreglar com pot amb fosses sèptiques, que quan plou bessen i ho deixen tot fet una porqueria. Els carrers resten sense asfaltar i ni tant sols permeten que ens n'encarreguem els veïns».

L'article que posa cloenda a aquest primer número del Butlletí és el més extens i, sota el títol «Dels nostres deures al Montgó», fa una mena de cronologia de quatre segles d'existència del bonic paratge.

D'aquest article, n'hem cregut oportú recordar les darreres línies:

«Avui Cala Montgó segueix lluny de Torroella de Montgrí que, com és natural, s'emmiralla i bolca esforços i diners per arranjar i promocionar la seva riallera platja de l'Estartit.

Avui Cala Montgó, que no s'ha mogut de lloc, malgrat sentències i disposicions dels homes, segueix sota la dependència compartida entre dos Ajuntaments, fet que no serveix per altra cosa que per entorpir tràmits, decisions i projectes constructius. Mentrestant, es va deixant que l'anarquia faci presa aquest bonic racó de la Costa Brava.

Ben sabut és aquella dita: «Mentre dos jugaven... al tercer l'hi tocava les de perdre».

No creieu que ja és arribat el temps de reflexionar i reconsiderar aquella llunyana sentència que ve del segle XVI...?

PENSEM-HI!».

II DIADA DE CALA MONTGÓ

Sense moure'ns d'escenari, ens cal deixar breu constància de la «II Diada de Cala Montgó» que tingué lloc els dies 14, 15 i 16 d'agost del 1986, i que tingué en la VII Cantada d'Havaneres, a càrrec del grup «Terra Endins» l'acte més rellevant i multitudinari.

Entre d'altres activitats en el decurs dels tres dies, farem esment de les següents: L'Audició de Sardanes, per la Cobla Principal de Banyoles; el Concurs Infantil de dibuix, amb el tema «La Cala Montgó», una gimkama de bicicletes i d'altres competicions esportives i d'esbarjo.

PEREGRINACIÓ PARROQUIAL A LOURDES

La Parròquia de Sant Pere de L'Escala té previst d'efectuar, els dies 4, 5 i 6 d'octubre, una peregrinació a Lourdes, com té lloc cada any per aquestes diades.

L'excursió es farà amb la romeria dels «Amics del Rosari», els quals, sembla ésser, porten una bona organització.

El preu per persona, incloent autocar i hotel de 2 estrelles, és de 13.800 pessetes.

Per la finalitat del viatge i el significat de la peregrinació, l'ideal seria de poder-hi anar amb els malalts i acompanyants, a finals de juliol, juntament amb d'altres parròquies del bisbat, però la temporada turística portà a ajornar-la al mes d'octubre.

Angel Rodríguez, en representació del Centre Esportiu i Recreatiu, saluda efusivament l'homenatjat, en Pere Solés Andreu, després d'haver lliurat rams de flors a la seva esposa i a la seva néta. (Foto R. Guanter).

EL CONCERT D'ESTIU '86 - HOMENATGE A PERE SOLES ANDREU

El propassat dissabte 23 d'agost, a les 10:30 de la nit, tingué lloc a la sala d'actes del Centre Cultural Municipal Xavier Vilanova la catorzena edició del Concert d'estiu, organitzat, com cada any, pel Centre Esportiu i Recreatiu, i amb l'actuació de l'Orquestra Principal de Barcelona i la Coral «Mestre Sirés» de Palafrugell.

Enguany la Junta del C.E.R. L'Escala va creure oportú de dedicar-lo a l'escalenc Pere Solés Andreu, persona emprendedora, polifacètica i d'un gran dinamisme, disposat en tot moment a col·laborar en qualsevol tipus d'activitat en bé de la nostra població.

Si bé, com es va dir a la presentació de l'acte, se li va retre homenatge a una edat molt més jove que la que habitualment s'acostuma a fer, no és menys cert que, per les activitats que en tot moment ha vingut portant a terme amb gran entusiasme, s'ha fet àmpliament mereixedor d'un senzill però sincer acte d'homenatge, com el que li va concedir el Centre Esportiu i Recreatiu, entitat de la qual, precisament, en Pere Solés en fou president durant deu anys (1969-79).

L'assistència de públic a l'acte -en relació a anteriors edicions- fou acceptable, per bé que insuficient per a mostrar el reconeixement dels escalencs envers l'homenatjat.

La Cobla Principal de Barcelona, habitual en els darrers concerts d'estiu, interpretà, en el decurs de la vetllada, les sardanes següents: «El testament d'Amèlia», de Juli Garreta; «Oreig entre els pins», de Ramon Serrat; «L'Hostal de la Peira», d'Eduard Toldrà; «Peralada», de Josep Serra; «Olot segle XVIII», de Lluís Albert; «La nostra Rosen», d'Enric Morera; «Girona, ciutat pubilla», de M. S. Puigferrer.

I per a Coral i Cobla, les següents peces: «Cant de setembre», amb lletra de Víctor Català i música de Lluís Albert; «Evocació al Pirineu», de Ramon Martínez Valls; i «La Cançó del Taper», de Cassià Casademont.

Per primera vegada en el Concert d'Estiu comptàvem amb la presència de la Coral «Mestre Sirés» de Palafrugell, íntegrada -en aquesta ocasió- per uns trenta cantaires, amb la iniciativa de l'actual director, en Félix Pérez Diz, i amb un repertori centrat bàsicament en música popular i en algunes composicions clàssiques.

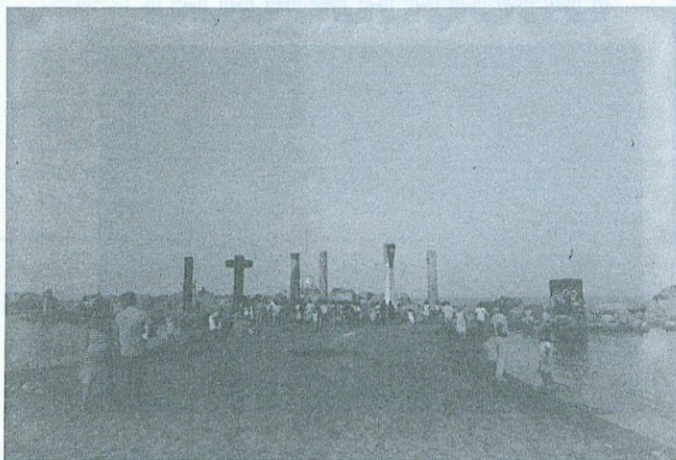
Després de la mitja part, tenia lloc l'acte d'Homenatge. El presentador del Concert, Josep Vilabrú, adreçà una paraules a n'en Pere Solés Andreu, sense estendre's massa, ja que a l'entrada a la sala, es lliurava als assistents un programa que recollia, a més de les peces musicals que s'interpretaren, una ressenya amb les dades biogràfiques, activitats i càrrecs públics de l'homenatjat.

L'Angel Rodríguez, l'Anna Maria Garcia, la Maria Lluïsa Vila -en representació de la Junta del CER-, en Joan Sues -de la secció de Tennis Taula-, en Quique -capità del F.C. L'Escala-, el batlle Sr. Rafel Bruguera i la Lluïsa Sastre -en representació de les treballadores de Salaons Solés-, respectivament, varen fer entrega a n'en Pere Solés, que pujà a l'escenari acompanyat de la seva esposa i la seva néta, d'uns rams de flors, plaques commemoratives i trofeus.

Tot seguit, ell va prendre la paraula i acabà emocionat. Donà les gràcies per l'atenció i deferència d'haver estat motiu de l'Homenatge, envers el qual manifestà que li sorprengué però que, com d'altres coses, no sap dir que no, i acceptà la distinció del Centre Esportiu i Recreatiu.

Insisti en la importància que actes com el Concert d'Estiu -malgrat les dificultats- es mantinguin i no es deixin perdre. Destacà la necessitat de seguir comptant amb gent que tinguin ganes i il·lusió per anar fent coses, de tot el qual nosaltres hi afegim-ell en té una consumada experiència.

Va agrair, al mateix temps, tots els presents que li foren entregats, alguns dels quals -digué- li produïren una molt grata sorpresa i especial significació, tots ells, però, detalls que difícilment oblidarà i que resultà el moment més emotiu de l'homenatge que li dedicà el Centre Esportiu i Recreatiu.

El projecte artístic «Per una flama '92», a la platja de les Muscleres Grosses, va ésser inaugurat la tarda del 14 d'agost de 1986.

(Foto R. Guanter)

MES INFORMACIÓ SOBRE EL PROJECTE OLÍMPIC «PER UNA FLAMA '92»

El mes passat donàvem a conèixer el projecte artístic «Per una flama '92», informació que reprenem ara donant notícia de l'acte d'inauguració que tingué lloc la tarda del 14 d'agost.

Assistiren a l'acte l'alcalde de L'Escala, Sr. Bruguera, el de Banyoles Sr. Pere Hernández, el vice president de la Diputació Sr. Miquel Callís i el diputat empordanès Sr. Joan Armangué.

A última hora, s'incorporà el japonès Kiyokawa, membre del Comitè Olímpic Internacional, que anava acompanyat de la seva esposa i de l'ignasi Masferrer, incorporat a l'Oficina Olímpica de Barcelona.

Després d'uns breus parlaments per part dels batlles de L'Escala i Banyoles, tots els assistents s'atañaren, tot caminant per la sorra, fins a les Muscleres Grosses, davant mateix del conjunt artístic, el significat global del qual l'explicà el pintor Daniel Lleixà:

Sis columnes perquè falten sis anys pels Jocs i cinc colors perquè són els cinc colors de les anelles olímpiques més del blanc».

Tot seguit, cadascun dels artistes va fer una explicació de la seva columna.

La resta del conjunt està constituït per una sirena de cinc metres d'alçada, una paleta olímpica, un cavall, els fars de dia i nit i una piràmide que està flotant al bell mig de la platja.

Sobre les roques descollava un significatiu quadre del llac de Banyoles, del qual n'és autor en Lluís Roura, pres des de Rocacorva, i en el qual apareix, al fons, la costa escalenca.

El projecte, que romandrà a Empúries fins el proper mes d'octubre -que és quan es coneixerà la designació de la seu olímpica-, ha estat objecte d'elogis, però també ha rebut alguna que altra crítica, sobretot per part de l'Alternativa Verda, com manifestaren públicament el mateix dia de la inauguració, en la pròpia platja, mitjançant una pancarta en senyal de protesta.

Tot i aquesta actitud, que diuen faran arribar a esferes oficials, el conjunt artístic segueix en peu, havent rebut moltes visites i despertant la curiositat dels banyistes, fins i tot la d'aquell franès que em digué: — «Malguanyats diners que us heu gastat. París no tindrà rival».

D'això, en parlarem el proper octubre.

QUE VE LA GRUA!

Si un dia, quan aneu a recollir el cotxe del lloc on el teníeu aparcat, veieu que no hi és, nou us esvereu.

Ben segur que el primer pensament que us vindrà és que us l'han robat. Al menys, fins ara, era lògic pensar així.

Però ara existeix una altra possibilitat que justifiqui la desaparició del vostre vehicle, en el cas que el tinguéssiu molt mal aparcat, de tal manera que impedís la normal circulació a la via pública o que privés a un altre de poder sortir d'un garatge on hi ha un qual legalment autoritzat per l'Ajuntament.

Des de fa algunes setmanes, es tenen contractats els serveis d'un camió-grua que està a disposició de la policia municipal a fi que en faci ús -ho suposem- en casos extrems.

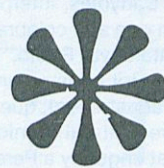
Es allò que diuen que «no es pot matar tot el que és gras». Per tant, benvinguda sigui la grua, sempre i quan se sàpiga utilitzar amb seny.

De moment, aquest estiu, l'hem vist passar moltes vegades, especialment els dies de canvi -el primer i quinze de cada mes- que és quan, per unes poques hores, es produeixen més problemes de circulació en els carrers més cèntrics de la vila.

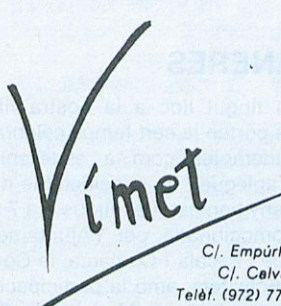
L'ÚLTIM ENVELAT

Segons que manifestà l'alcalde, l'envelat de la recent Festa Major ha estat l'últim que s'ha instal·lat a L'Escala, ja que, a partir de l'any vinent, sembla ésser que ja es comptarà amb el pavelló esportiu municipal, on s'hi celebraran els balls i demés actes propis de la Festa Major.

D'aquesta manera, es tancarà una llarga etapa, interrompuda en algunes ocasions, d'aquest tradicional escenari popular com és l'envelat i que, al llarg de la història escalenca, ha conegut diferents indrets de la població: la Plaça Victor Català, la platja, el sòl del Passeig Lluís Albert, molt antigament fins que es construï «La Bolera», i més tard, el Juvines i, darrerament, durant una colla d'anys, en uns terrenys particulars de l'Ave Maria, cedits molt desinteressadament per llurs propietaris.

MARIA BUIXEDA BURGAS

C/ Empúries, 19
C/ Calvari, 20
Teléf. (972) 77 01 85
L'ESCALA (Girona)

- Mobles
- Articles Bambú
- Decoració
- Cistelleria
- Regals
- Bosses

SASTRERIA

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

2-7 Estefania Rodriguez i Navas, filla de Joan-Pere i Miquela
 10-7 Alèxia Carmona i Llaveró, filla de Francesc-Xavier i Maria-Pau
 28-7 Anabel Martínez i Rodríguez, filla de Francesc i Lluïsa
 31-7 Jonathan Muñoz de la Nava i Castillo, fill de Salvador i Manuela
 6-8 Paula-Rocio Terron i Marin, filla de Prisco i Carme
 14-8 Ivan Arquillo i Abelloos, fill d'Enric i Patricia
 16-8 Eloi Martínez i González, fill de German i Roser

Matrimonis

26-7 Josep-Ramon Gudayol i Chiquero amb Anna Belfior
 14-8 Leandre Amargos i Torruella amb Maria Rubert de Ventós

Defuncions

2-7 Laura Carré i Pons
 11-7 Joan Donjó i Pagès
 31-7 Francesca Callol i Colomé
 Joaquim Batlle i Sagró
 Carme Buenaventura i Frigola
 4-8 Esteve Ors i Fusté
 21-8 Francesc Batalla i Vicens

SARDANES

Les ballades del dimecres que han tingut lloc aquest mes d'agost han estat les següents: dia 6, **La Principal d'Olot**, dia 13 **La Principal de Llagostera**; dia 20 **La Principal de Banyoles** i dia 27 **Foment de la Sardana**. Totes amb molt bon temps i acceptable assistència. La darrera, que el dia havia estat insegur, al cap de mitja hora d'acabada va ser quan es va posar a ploure i no va parar fins a les vuit del matí de l'endemà. Cal també remarcar que el dia 14 a la nit **La Principal de Banyoles**, interpretava una ballada a la Platja de Montgó, així com que a la celebrada el dia 20 a la nostra Platja, hi era present Catalunya Ràdio, la Ràdio Nacional de Catalunya. Hem d'esmentar, tot i que en una altra secció d'aquest mateix número, es detalla abastament, que el dia 23 va celebrar-se a la sala d'actes del Centre Cultural Municipal Xavier Vilanova, el XIV Concert d'Estiu, dedicat enguany a Pere Solés i Andreu, amb la participació de la Cobla **La Principal de Barcelona** i la **Coral Mestre Sirés** de Palafrugell. De les ballades de la Festa Major, així com de les dues pendents de celebració d'aquest estiu -diada Nacional i Nit de la Sardana, respectivament 11 i 13 de setembre- en farem el comentari en el proper número de **L'Escalenc**.

HAVANERES

Aquest mes d'Agost, han tingut lloc a la nostra vila tres cantades d'havaneres, les quals porten ja cert temps celebrant-se, el que fa que podem considerar-les com a esdeveniments tradicionals i que any rera any apleguen un considerable número d'assistents. Les dades d'enguany han estat el dijous dia 7 al Port d'en Perris, organitzada i promocionada per l'Ajuntament de L'Escala, la Peña Blau-grana de L'Escala i Comarca, la Comissió de Festes i la Coordinadora d'Activitats, amb la participació dels grups «Els Pescadors de L'Escala», «Oreig de Mar» i «Peix Fregit», que actuaren per aquest ordre; el dissabte dia 16 a la Cala Montgó, dins les diades festives organitzades pels Amics de Montgó, amb cantada a càrrec del grup «Terra Endins» i el dimarts dia 19 al Camp dels Pilans, sota l'organització dels veïns de la barriada, amb l'actuació dels «Els Pescadors de L'Escala». (Aquesta darrera va ser oferta, en directe, per l'emissora Municipal «Ràdio L'Escala»). Si be totes tres assolixen un èxit extraordinari, cal remarcar que la del Port d'en Perris, per tota la sèrie de característiques que l'envolten, es la més destacable.

FUTBOL

Resultats dels partits pre-temporada disputats en el mes d'agost:

Juvenils:

dia 17	Roses - L'Escala	3-2
dia 23	Bellcaire - L'Escala	2-4
dia 30	L'Escala - Roses	8-3

Primer equip:

dia 7	Olot - L'Escala	4-0
dia 9	L'Escala - Llançà	5-0
dia 16	L'Escala - Abadessenc	7-0
dia 24	Llançà - L'Escala	0-1
dia 30	L'Escala - Olot	3-2

Vili-Gran

La secció de Tennis Taula va ésser present en l'Homenatge que el Centre Esportiu i Recreatiu va dedicar a n'en Pere Solés Andreu, amb motiu del XIVè Concert d'Estiu.

A la imatge, podem veure l'homenatjat rebent una placa commemorativa de les mans d'en Joan Sues, delegat de la secció de Tennis Taula.

(Foto R. Guanter)

TENNIS TAULA

Encara no ha començat la competició oficial i els entrenaments tenen previst l'inici el 12 de setembre amb en Ricard Palau, novament, com a responsable tècnic de la secció de Tennis Taula.

Ja va pertànyer al CER L'Escala la temporada 84-85 i s'obtingueren resultats positius, com per exemple la medalla d'argent en els Campionats de Catalunya infantils jugats a Vic, i el campionat provincial per equips juvenils, al marge de la consecució de totes les proves -individuais, dobles i equips- en les quals intervingué el primer equip.

Hem valorat positiva la tasca d'entrenament que va portar a terme amb els nens i esperem que aquesta temporada els infantils i juvenils del Club Tennis Taula CER L'Escala, resultats al marge, millorin el nivell de joc, i puguin entrar a formar part del primer equip el qual, òbviament, s'ha de renovar.

Precisament els dies 30 i 31 d'agost tingueren lloc a Cassà de la Selva les populars 24 Hores de Tennis Taula amb una participació de més de 250 jugadors.

Del CER L'Escala, hi prengueren part en Joan Sues (a la categoria senior); en Josep M.ª Guanter i en Josep Lluís Cortal (cat. juvenil); i en Jaume Sues (cat. infantil).

El mes vinent donarem els resultats d'aquesta popular prova amistosa, orientativa, però, en aquests inicis de temporada.

També durant aquest mes de setembre hi han previstes d'altres competicions com el TOP juvenil i infantil a Palafrugell, entre els millors jugadors provincials de les categories referides; també el «Memorial Joan Julià, competició per equips a jugar el dia 14 en el Pavelló del GE i EG de Girona; i també és probable que, a finals de setembre, com cada any, el Club Natació Figueres organitzi les seves 12 Hores.

No volem cloure aquest primer comentari de la temporada 86-87 sense fer referència a l'Homenatge que el Centre Esportiu i Recreatiu va retre -creiem que molt merescut- a la persona d'en Pere Solés i Andreu, amb motiu del XIVè Concert d'Estiu.

La secció de Tennis Taula, en reconeixement al molt que havia fet en Pere Solés de cares al ping-pong escalenc, col·laborant en tot el que convingués, va voler adherir-se a l'Homenatge, i en Joan Sues, delegat de la secció, li va lliurar una placa commemorativa com a mostra de gran afecte i reconeixement de tots els que practiquem el Tennis Taula.

Fèlix Guanter

NO DIGUEU:	DIGUEU:
Carinyo	Afecte, amor, estimació, voluntat
Carinyós	Afectuós, falaguer
Carmen	Carme
Carrera	Correguda / Cursa (atletisme)
	Carrera (professió liberal)
Carret	Rodet, bobina
Cartelera	Cartellera
Cartutjo	Cartoixà
Casco	Casc / Carcassa (de nau)
	Unglot (de pota)
Casi	Gairebé, quasi
Casilla	Caseta, casella
Castilla	Castella
Catafalc	Cadafal, túmul

CONSELLS DOMÈSTICS

- Amb només unes gotes d'essència de farigola o d'espígol impregnades en un tros de cotó fluix que posareu dintre de l'armari, obtindreu la roba perfumada i allunyareu les arnes. Els nostres avis ja ho feien, però posant-hi les herbes directament.
- Si voleu que el vostre rostre tingui un esclat fresc i juvenil, feu-vos una màscara de maduixes, (ara és el temps), que rentareu amb aigua avinagrada; les aixafeu en un recipient, hi afegiu una collarada de mel líquida i ho bateu tot ben bé. Esbaldui-vos després la cara amb aigua mineral o amb una infusió de farigola.

REFRANYS DE MAR

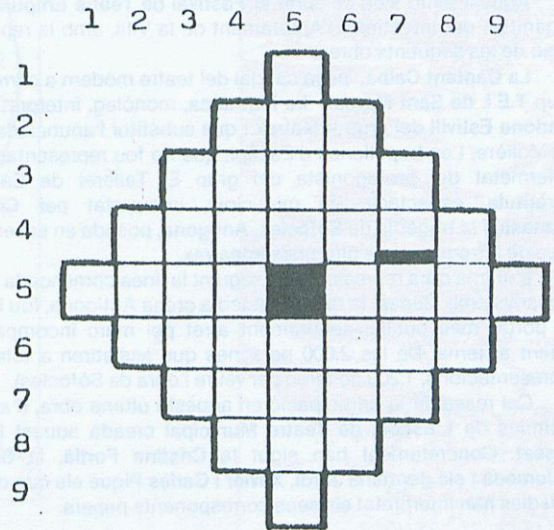
- No és ni l'home ni la canya; és l'esquer el que els enganya.
- Alta mar sense vent, no promet segur bon temps.

GRANS DE SENY

- Ningú no vol passar per xerraire, però a tothom li agrada xerrar. (*Joseph Conrad*).
- La violència és el darrer recurs dels incapaços. (*I. Asimov*).

ACUDIT

- Un opulent emir (àrab, és clar) es fa conduir a una casa concessionària de cotxes i hi compra mitja dotzena de Rolls del darrer model. Per pagar es treu un lligall de bitllets i diu: Si m'heu de tornar canvi feu-ho amb Renaults 4!

SOLUCIÓ MOTS ENCREUATS N.º 15

- HORIZONTALS:** 1.— C. 2.— moS. 3.— Fàcil. 4.— Gelosia. 5.— Cala. amrA. 6.— Sibèria. 7.— çaneT. 8.— RDA. 9.— 0.
- VERTICALS:** 1.— C. 2.— Gas. 3.— Felic. 4.— Malabar. 5.— Coco. Endo. 6.— Sis. Area. 7.— Limit. 8.— Ara. 9.— A.

JORDI PIQUÉ

MOTS ENCREUATS N.º 16

- HORIZONTALS:** 1.— Consonant del plural. 2.— Llista. 3.— Possible. 4.— Al revés, barraques. 5.— Al revés, germanes del pare o mare. Que emula. 6.— Al revés, ple de sorra. 7.— Sobrenom, altre nom. 8.— Xifres romanes soltes. 9.— Vocal.
- VERTICALS:** 1.— Consonant. 2.— Plec. 3.— Ocupació. 4.— Mosquit. 5.— Tronc d'arbre. Concordància fonètica. 6.— Generós a donar o premiar. 7.— Nota musical. Al revés, estem. 8.— Al revés, salsa. 9.— Xifra romana, 50.

AGOST 1986

Seràn festes de caràcter retribuït i no recuperable a Catalunya, durant l'any 1987, les següents:

1 de gener	(CAP D'ANY)
6 de gener	(REIS)
17 d'abril	(DIVENDRES SANT)
20 d'abril	(DILLUNS PASQUA FLORIDA)
1 de maig	(FESTA DEL TREBALL)
24 de juny	(SANT JOAN)
15 d'agost	(L' ASSUMPCIÓ)
11 de setembre	(DIADA NACIONAL)
12 d'octubre	(FESTA DE LA HISPANITAT)
8 de setembre	(LA IMMACULADA)
25 de desembre	(NADAL)
26 de desembre	(SANT ESTEVE)

Temperatura Màxima	34'5° C.
Temperatura Mímina	14° C.
Temperatura Mitjana	23'6° C.
Oscil.lació Extrema	12'5° C.
Oscil.lació Mitjana	8'9° C.
Dies de Pluja	5
Total litres recollits	18'6 l.
Precipitació Màx. dia	18'5 l.
Dies de boira	2
Grops	2
Tramuntana NNW	7 dies
Gregal NE	1 dia
Vents Variables	23 dies

JONÀS MALLART

CODI POSTAL DE L'ESCALA: 17130

Dies de boira	3
Grops	2

Jordi Boix i Llonch

Mira fill.

Una vegada hi havia un país vora del mar. Tenia moltes muntanyes amb boscos i prats ben verds i unes planes travessades per molts rius.

La gent que hi havia s'hi trobava molt bé i molts dels qui la visitaven s'hi quedaven a viure. Tothom hi era ben rebut, però els qui duïen males intencions n'eren rebutjats de valent.

Quan van ser una bona colla, van veure que s'havien d'organitzar i van fer unes lleis perquè les complís tothom, i tothom les respectava, fins i tot els governants.

Els qui governaven havien sortit d'entre ells mateixos i quan s'havien de fer coses molt importants es reunia un grup de gent i ho decidien entre tots.

Tothom treballava molt. Del mar, se'n treien molts peixos, la terra donava molts fruits, hi havia molts ramats a les pastures i de la fusta dels boscos, se'n feien unes grans barques per anar a comerciar a altres terres.

Tenien un idioma que els servia per parlar de tots els temes i hi havia uns senyors que sabien molt d'escriure i els llegia molta gent.

El país va anar creixent i es convertí en un gran estat.

Però va arribar un dia que les coses van començar a anar malament. Van venir uns governants de fora que no ens coneixien ni la llengua ni els costums i els volien fer les lleis.

Això va durar molt de temps i quan ja era insuportable, van dir prou. Llavors començà una guerra molt difícil d'aguantar i, al cap de molt de temps de lluita, sense que ningú no els ajudés, van ser vençuts.

Això passava, a casa nostra, en un dia com avui de l'any 1714.

I així celebrem que vàrem perdre una guerra?

No. La Diada de l'onze de setembre és en record de la valentia d'aquells homes que lluiten i la dels qui han anat lluitant perquè la teva mare i jo et puguem continuar explicant aquestes coses en la mateixa llengua que et parlem des del dia que va néixer.

11 de setembre 1983 (Punt Diari)

FESTIVAL DE TEATRE EMPÚRIES '86

Aquest estiu s'ha celebrat el Festival de Teatre Empúries '86 organitzat per Inteatrex i l'Ajuntament de la Vila, amb la representació de les següents obres:

La Cantant Calba, peça cabdal del teatre modern a càrrec del grup T.E.I. de Sant Marçal; **La Matriarca**, monòleg, interpretat per **Mariona Estivill** del grup Inteatrex i que substituï l'anunciada obra de Molière, **Les trapelleres d'Escapí**, que no fou representada per enfermetat del protagonista del grup El Talleret de Salt; **La Tarantula**, espectacle de mim-clow, interpretat per **Cristian Atanasiu** i la tragèdia de **Sòfocles, Antigona**, posada en escena pel grup de les comarques gironines **Inteatrex**.

L'última obra representada i seguint la línia començada ara fa dos anys amb **Medea**, la també tragèdia grega **Antigona**, fou la que va portar més públic, segurament atret pel marc incomparable adient al tema. De les 2.000 persones que assistiren a totes les representacions, 1.200 ho feren per veure l'obra de Sòfocles.

Cal ressaltar la participació en aquesta última obra, d'alguns alumnes de **L'Escola de Teatre Municipal** creada aquest hivern passat. Concretament han sigut la **Cristina Fortià**, la **Sandra Colomeda** i els germans **Jordi, Xavier i Carles Piqué** els que durant deu dies han interpretat els seus corresponents papers.

GEOGRAFIA LOCAL (IV) EL CLIMA

El clima de L'Escalà és el típic **mediterrani temperat**.

Els hiverns són suaus (no fa gaire fred) i **els estius calorosos** suavitzats pel mar.

Les pluges són irregulars i la característica principal és el vent que bufa del nord: **la tramuntana**.

PRECIPITACIONS: La precipitació normal és **la pluja**. La neu i la calamarsa són infreqüents. Neva de tard en tard, i quan ho fa (anys 56-62-85) neva poc i no dura gaire.

La tardor és l'estació **més plujosa** amb una precipitació màxima mitjana d'uns 63 m/m. enregistrada el mes **d'octubre**. També plou a la primavera, especialment, el mes d'abril, però en menys quantitat que a la tardor.

La pluja disminueix a l'hivern i especialment a l'estiu enregistrant-se **les precipitacions més baixes** en els mesos de **febrer** (38 m/m.) i **juliol** (26 m/m.) Cal ressaltar que a l'estiu solen caure xàfecs produïts per gropades provinents de ponent.

La precipitació mitjana anual és d'uns 500 a 600 m/m. (494'4 m.m. l'any 1984), i sol ploure uns 97 dies l'any de mitjana.

De totes maneres, tant la precipitació mitjana com els dies de pluja anuals són molt variables a la irregularitat del nostre clima pel que fa a les pluges.

TEMPERATURES: Les temperatures de la nostra vila són molt suaus amb una **mitjana anual de 19'5° de màxima i 10'6° de mínima**.

Les temperatures a l'estiu són bastant altes encara que suavitzades per la proximitat del mar. **El mes més calorós** sol ésser el **juliol** amb una **temperatura mitjana de 22'6°**. A la tardor comencen a baixar lentament arribant a l'estació més freda, l'hivern, amb temperatures mínimes que no solen baixar per sota dels 0°. El mes de **gener** és el **més fred** amb una **temperatura mínima mitjana de 4'7°**.

Les temperatures primaverals són les més agradables i comencen a pujar a mida que ens acostem al mes de juny. La mitjana de la primavera és de 15'5°.

VENTS: El vent característic de L'Escalà és **la tramuntana**. Es un vent que processeix del nord i sol aparèixer després de la pluja. A més de netejar el cel de núvols evita qualsevol contaminació i clarifica l'ambient. A l'hivern i especialment a la tardor és quan bufa amb més intensitat passant de vegades dels 140 kms. per hora. A l'estiu no sol bufar ni tants dies ni amb tanta velocitat. De 50 a 60 dies l'any sol bufar la tramuntana.

Altres vents secundaris però que també bufen en certa freqüència són el **gregal**, procedent del NE, el **garbí**, del sur, i el **mestral** que procedeix del NO.

També són coneguts el **provençal**, el **llevant** (sol portar temporals), el **xaloc**, el **migjorn** (és càlid i bufa a l'estiu) i el **ponent** que porta gropades.

Els temporals de llevant són a vegades molt forts produint anades de 3 m. d'altura que trenquen contra les roques cobrint completament el Cargol i la Punta i esquitxant carrers i façanes.

NOTA: Agraïm la col.laboració d'en **Jonàs Mallart** (L'Escalà) i d'en **Josep Pascual** (L'Estartit), els quals han facilitat totes les dades que figuren en el text.

ALGUNES DADES D'INTERÉS I CURIOSITAT:

Temperatura màxima absoluta juliol '85: 35°

Temperatura mínima absoluta gener '85: -7°

Mitjana de dies de boira (del '82 al '85): 13'5 dies l'any

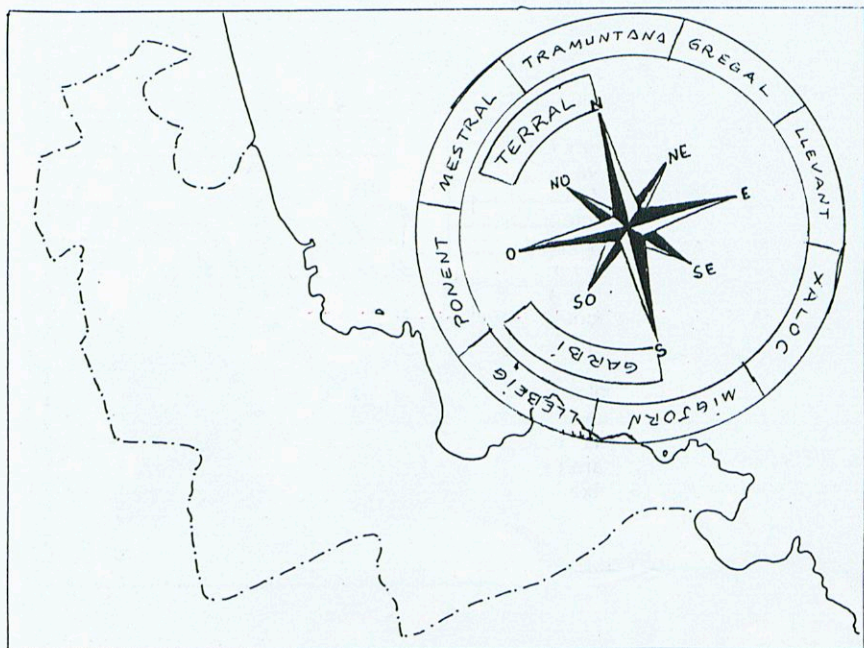
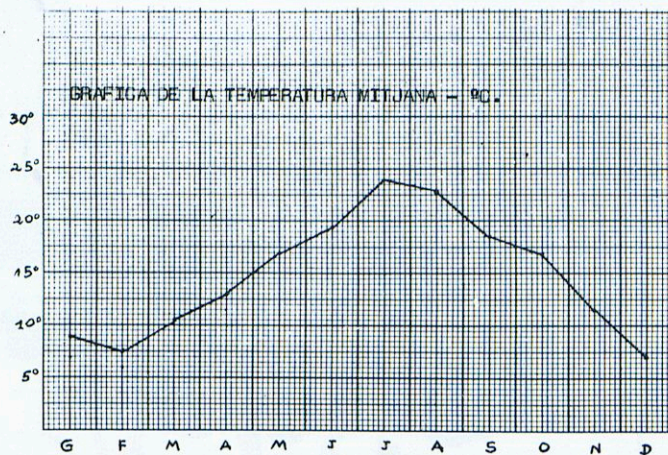
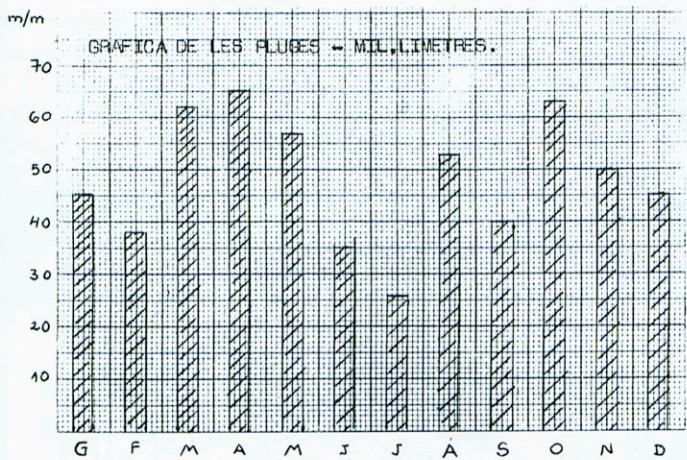
Mitjana de dies de grop (del '82 al '85): 10'5 dies l'any

Mitjana de dies de temporal (del '82 al '85): 3 dies l'any

Temp. mitjana aigua del mar: febrer 12'1° (0'5 m. fondària)

Temp. mitjana aigua del mar: agost 22'1° (0'5 m. fondària)

Pressió atmosfèrica mitjana: 1.018 mil.libars (del 69 al 84)

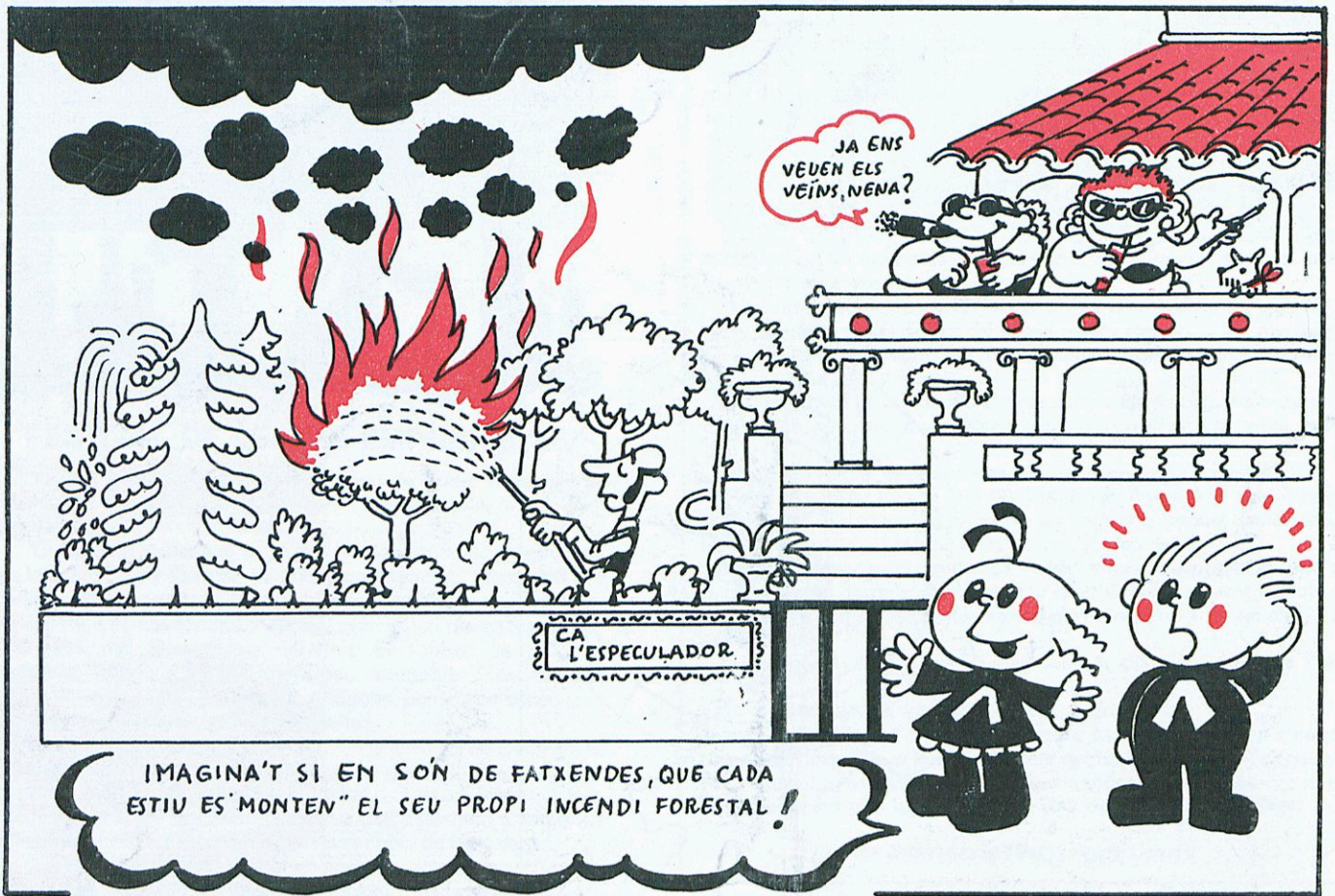
ELS VENTS DE L'ESCALA I LA SEVA PROCEDÈNCIA.-

QUAN ÉREM INFANTS

any 1963-64

RECULL DE FOTOGRAFIES ANTIGUES DE L'ESCALA COL·LECCIONABLES

FOTOGRAFIA N° 53

